

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-naposos petit sor egyezer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József tőrhelyzet-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FOSZTERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, június 23

Lemberg védőműveinek
elfoglalása.

Budapest, június 22. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Lemberg körül a harcok tovább tartanak. A várostól délre levő orosz védelmi állást tegnap Dornfeldtől nyugatra csapataink áttörték és Szczerce patak átjáróit több helyen birtokukba vették. Lemberg nyugati és észak-nyugati arcvonalán egyes erődművek heves harcok után, melyekben a bécsi Landwehr különösen vitézül verekedett, birtokunkba kerültek. Német csapatok rohammal bevették Kulikowtól nyugatra emelkedő magaslatokat és az oroszok összes ellentámadásait az ellenség igen súlyos veszteségei mellett visszaverték. A Dnyesztertől délre az általános helyzet változatlan. A Pfianzer-hadsereg csapatai tegnap is mindenütt, ahol megtámadták őket, az oroszokat, ezeknek nagy veszteségei mellett visszaverték. Tanév mentén és Lengyelországban a helyzet nem változott.

Olasz hadszíntér:

Plavánál ismét visszavertük az ellenségnek néhány támadását. Egy olasz repülőgépről Görzre eredménytelenül bombákat dobtak. Ellenség összes arcvonalakon sok ágyulószeret lövöldöz el, de egyébként passzív viselkedik. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese.

Ötvennyolcezer hadifogoly
június 12. óta.

Berlin, június 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A csatorna nyugati partján, Dixmuidentől északnyugatra ellenségnek általunk megszállott három major ellen intézett támadását visszavertük. Arrastól északra tegnap is általában ágyuharcok voltak. A Labirinthban Neuville-től délre egy francia gyalogsági támadást éjjelkor visszavertünk. Champagneban Perthestől nyugatra, sikeres robbantások után állásainkat előbbre vittük. Magaslatokon közelharcok nehéz tüzérségi tűzben egész napon át folytak. Ma reggel három óra felé ellentámadásba mentünk át, teljesen megtisztítottuk árkaikat a behatolt ellenségtől és elfogtunk 130 embert. Marchevillnél ellenségnek egy kis előretörését könny-

nyűszerrel visszavertük. Luneville-től keletre Leintreynél újabb elővéd harcok fejlődtek. Vogézekben ma éjjel állásainkat tervszerűen és anélkül, hogy ellenség szorított volna, Fecht keleti partjára Sondernachtól keletre helyeztük. A Hilsenfirten ellenség újabb támadása alkalmával komolyabb veszteségeket szenvedett. Repülők Rheimstől keletre levő Courtelles repülőcsarnokra bombákat dobtak. Brüggere és Osztenére dobott ellenséges bombák katonai kárt nem okoztak.

Keleti hadszíntér:

Helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér.

Lemberg-től északra és nyugatra a harc tovább tart. Zolkiewtől nyugatra az oroszokat ma éjjel állásaikból való visszavonulásra kényszerítettük. Német csapatok és a köztük harcoló osztrák-magyar hadtest június 12. óta, Przemyśl és Jaroslau vidékéről kiindult legutóbbi támadásunk óta 237 tisztet és 58,800 főnyi légénységet fogtak el. 9 ágyut és 136 géppuskát zsákmányoltak. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Lemberget visszafoglaltuk!

Budapest, június 22. A főhadiszállásról jelentik: Második hadseregünk ma heves küzdelem után Lemberget elfoglalta. — Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Bekövetkezett a nagy óra, valamennyiünk édes boldogságának, lobogó örömeinek, ujjongó diadalának órája. Az az óra, amelyről napok, hetek óta tudtuk, hogy ülni fog és ez a biztos várakozás tett hosszúvá minden percet, amely sóvárgó lelkünket, ellenállhatatlan fegyvereinket, irratózkodó akadályokon keresztül taposó katonáinkat attól még elválasztotta. Az az óra, amely a tavasz verőfényével megindult, fényes győzelmeinkre a koronát föltette és amely lealázó bukását és megsemmisítő vereségét jelenti ellenségeink leghatalmasabbjának: az orosz hadseregnek.

Lemberget visszafoglaltuk. Szeptember eleje óta, több mint kilenc hónapon át volt idegen kézen Galícia fővárosa. Az óriási túlerővel és a hátráink mögött még a háború előtt fölkészült nagy orosz sereggel küzdve föl kellett adni Lemberget. El kellett szenvedni ennek keserűségét a legelső, nehéz, kemény feladat érdekében. Azért, hogy az oroszoknak Berlin felé törő előnyomulását föltartóztassuk. Az első feladat sikerült. A mialatt szövetségesünk a franciák földjén mind előbbre jutott, a Párisból elfutott francia kormány hasztalan várta, hogy a testünkön végiggázoló oroszok a segítségükre siessenek; hiába bizakodott abban, hogy a német határon át gördülő gőzhenger

arra fogja készíteni a francia Champagne meghódítót, hogy visszasiessenek a maguk hazájuk megmentésére. Mikor ezt a hatalmas célt elértük, következett a másik: szövetségesünk segítségével visszaizni a Kárpátok mellől és Galícia földjéről az oroszokat. A világtörténelem nem említheti elég nagy csodálattal a hadjáratot, a mely lépésről-lépésre, lángeszű vezérek haditervét hősi katonák fegyvereivel végrehajtva, a másik nagy célhoz is eljutott. Gorlicétől Lembergig nem volt egy csapatmozdulat, a melyet ne a biztos siker követett volna. Minél több embert szedtek össze az oroszok, hogy a hátrálásban megállhassanak, hogy a szövetséges seregek diadalait föltartóztassák, annál nagyobb volt a vereségük és annál gazdagabb a zsákmány, a mely nekünk részül jutott.

Csak rövid ideje, hogy a cár „az orosz birodalom örökre elválaszthatatlan részének” kiáltotta ki Lemberget, — és most sietve kotródott ki onnét — fullajtárjai és katonái. Lembergben újra a mi lobogóink lengenek és a szenvedést, amely a szép városnak az oroszok durva uralma alatt részül jutott, kárpótolja az egész monarchiának és szövetségesünk minden emberének mámoros öröme, amely Lemberg felszabadítását köszönti.

Es a legyőzött, erejét veszített orosz

sereg futása, összeomlása itt se tarthat megállást. Kis feltájt már Kelet-Galiciának, ami még az ellenfél kezén van. Egy pillanatig se lehet kétség a felől, hogy azt is el kell hagyniok és Lemberg visszahódítását nyomon fogja követni Tarnopol és Bródy megszerzése. Es az ünnepnapot, amely reánk virradt, követi egy másik, amelyen harsogó lelkesedéssel kiálthatjuk önmagunknak, ellenségeinknek és a bujogatók által kísértett nemzeteknek: a monarchia területén nincs ellenség!

Szabad-e ebben a hatalmas, minden fájdalmat és minden nyugtalan-ságot kárpótoló pillanatban bevallanunk: volt idő, amikor magunk se mertünk teljes hittel bizni ennek az eljövételében. De a háború tizenegy hónapja ragyogóan bizonyította be, hogy nem az ellenségnek és nem az ellenség seregeinek tulnyomó száma dönti el a harcot, hanem a hazájukat és az igazságot védő katonák elszánt-sága, öntudata, mindennel megbirkózó ereje. Es a diadalt ünneplő szolozsmák és harangkongatások zenéjében új hittel és hálával hangzik föl: velünk az Isten!

Velünk az Isten. A cárnak van még katonája, vannak még tömegei, amelyet talán kész a pusztulásba dobni, de azokkal már az elszenvetett, irtózatoss kudarcokat jóvátenni, a vereség lavináját visszafordítani nem lehet. Ugyanakkor, mikor a szövetséges csapatok egy része Lembergbe vonult, másrészt az oroszok földjén hatol előre és Orosz-Lengyelországnak eddig elfoglalt területéről egyre fenyegetőbbben nyulik a német seregek éle — Varsó felé. Oroszország belsejében pedig megszólalt a hang, a mely a cárok minden vereségének befejező akkordja szokott lenni: a torradalom dübörgése. A háborút Oroszország elvesztette.

Meghiusult támadás a Dardanellák ellen.

(Az entente hajórajvesztései.)

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, június 22.

A főhadiszállás jelenti: Dardanella fronton Ariburnunál tegnap győzelem tüzéségi és gyalogsági harc volt. Délfelé Sedil-Bahr mellett balszárnnyunk ellen intézett ellenséges támadás tüzésben összeomlott ellenség kénytelen volt súlyos veszteségek mellett menekülni. Ma délfelől ellenségnek Sedil-Bahrnál egész frontunk ellen intézett támadását hasonlóképpen visszavertük. Anatoliai parti ütegeink ma is eredménnyel bombázták az ellenséges torpedórombolókat, ellenséges aknavetítőket, tüzéséget és gyalogsági oszlopokat és ellenség raktárait, valamint repülőgépfelszereléseit. Egy ellenséges repülőgépet elpusztítottunk, egy másikat megsebesítettünk. Ellenség ezekre az ütegekre több mint harminc bombát dobott repülőgépeiről anélkül, hogy kárt okozott volna. Többi hadszíntéren helyzet változatlan. (Minisztarelnökség sajtóosztálya.)

Nagy harc a Dardanelláknál.

Dedeagacs. Ma egész napon át borzasztó ágyúzásnak menydörgése hallatszott a Dardanellák felől. Az ideérkezett hajószemélyzet elmondta, hogy a legutóbbi három nap alatt a

szövetségesek flottája rettenetes veszteségeket szenvedett.

Szerb-bolgár határvillongás.

Athén. A szerb kormány a bolgár határt katonailag megerősítette, husz új helyőrséget helyezett ott el a bolgár komitácák betörése ellen, akik az albániai vállalkozást megnehezítik.

Bulgária nem hajlik az entente szavára.

Bukarest. Oroszország növekvő elégedetlenség fogadja, hogy Bulgária a négyesszövetség előterjesztéseivel szemben még mindig merev elutasító magatartást tanúsít.

Mit tárgyalt Románia Oroszországgal?

(A nagyhatalmi hang. — Talajt vesztettek az izgatók.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, június 22.

A Moldova legutóbbi számában összefoglaló képet ad a határai helyzetéről és a következőket írja:

Ma: Przemysl eleste, a grodeki győzelem és az osztrák-magyar csapatok besszarábiai előnyomulása után, az orosz izgatás mind ingadozóbbá kezd válni. Ha dolgoznak is, mindenesetre érezni lehet, hogy az oroszok iránt való szimpátia nem emelkedik, sőt az izgatók mind kevesebb súlytal bírnak a közvéleményben.

Ehhez járul, hogy a négyesszövetséggel való tárgyalások a legutóbbi napokban kedvezőtlen fordulatot vettek az oroszok számára. A tárgyalások holt pontra jutottak s most nehéz megállapítani, hogy mikor és hogyan tárgyalhatnak újra. Románia beavatkozásáért tudvalevően rendkívül sokat követel. Olyan nagy területi engedményeket kért, azonkívül a dunai egyezmény megváltoztatását, hogy Oroszország egyenesen kijelentette, hogy ilyen feltételek mellett nem tárgyalhat. Nem óhajt Romániának akkora területet adni; különben is azokat a területeket, amelyeket Románia követel, részben önmagának szánta, részben pedig Szerbiának ígérte oda. Ezek helyett más engedményeket akart adni Romániának, amelyeket azonban a román kormány nem fogadott el.

Nem teljesíti az entente Románia kívánságait.

Közben Olaszország beavatkozott s a francia kormány megpróbálta, hogy Romániával való tárgyalásokat ismét megindítsa. Franciaország követe: Blondel tárgyalni kezdett a román kormánnyal s ő ismertette a román kormány előtt az újabb orosz engedményeket. A román kormány kijelentette, hogy ezek fölött még csak tárgyalásba sem bocsátkozik. A Romániával való tárgyalások tehát nemesak holt pontra jutottak, hanem a két állam között bizonyos feszültség is keletkezett. Poklewski-Koziel orosz követ, amikor a tárgyalások megint meghiusultak, nem valami rezerváltan nyilatkozott Románia „nagyhatalomszerű” magatartásáról s orosz lapokkal egyidőben bizonyos fenyegetéseket is hangoztatott Románia ellen. Mértékadó bukaresti körökben ez a magatartás nem kellett valami jó hangulatot, sőt bizonyos idegenkedést váltott ki Oroszországgal szemben.

Arról is beszélnek, hogy Poklewski-Koziel urat más diplomátával fogják helyettesíteni, mert a követ olyan hangot használt, amely miatt a jelenlegi feszült viszonyok között nem

képzelhető el további tárgyalás. Minél rosszabbul áll Oroszország, annál vérmesebbek a román követelések és így gondolni sem lehet arra, hogy Románia enged követeléseiből. Sőt valószínű, hogy még Besszarabia birtokát is csatolja már megtett követeléseikhez.

Mit akar Filipescu pártja.

Nem szabad elsiklani az elől sem, melyet a konzervatív-párt válsága gyakorol Románia politikájára. Hivatalosan ugyan eddig még nincs betolyásuk a párt intervencionistáinak, mert a konzervatívok politikája hivatalosan Marghilomán Sándor fegyveres semlegessége. De valószínű, hogy Nicu Filipescu és társai kilépnek a konzervatív-pártból és Take Jonescu konzervatív-demokrata pártjához csatlakoznak. De lehet, hogy önálló pártot alakítsanak. Elgondolható azonban, hogy sem az új pártnak, sem Take Jonescu pártjának nem lesz olyan súlya és befolyása, mint a régi és nagytekinélyű konzervatív-pártnak.

A bukaresti rendőrfőnököt elmozdítják.

Bukarest, június 22. A Seara című lap jelenti, hogy kormánykörökből biztosították, hogy a vasárnap vízbefúlt háborúellenes tüntetés miatt Corbescu rendőrfőnököt, aki az egésznek értelmi szerzője és okozója volt, a kormány egy semleges férfival fogja helyettesíteni. Azt hiszik, hogy a rendőrfőnöki állást Ghika Toma fogja elfoglalni. A lap rámutat arra, hogy a változást gyorsan kell keresztülvinni, mert Bukarestben most csak az idegenek juthatnak szóhoz. Azoknak szabad nyílt gyűléseken féktelenül izgatni. Lorand György előadhatott, tüntethetett, miközben innen Párisba írt cikket, melyben lenézően nyilatkozott a királyról és a kormánnyról. Öbeveretheti a béke barátainak fejét, házainak ablakát, de a román népnek nincs szava. Ha a rendőrség is e veszedelmes banda szolgálatában van, akkor a terrorizálókól meg kell tisztítani.

Bukarest, június 22. A vasárnapi véres tüntetésből kilólyolag a bukaresti rendőrség letartóztatta a szociáldemokrata vezetés tagjait közül: Földes Alexist, Garfukkel Arturt, Konstantinescu Demetriuszt, Terbulescu Leont, Wichaler Móricot, Konstantinescu Alexist és Marinescu párttitkárt. Ezek állítólag lőttek a katonaságra és a rendőroket is megütötték. Utólag letartóztatták Krisztescu Györgyöt, a bukaresti munkásmozgalom vezérét. Makabescu joghallgatót a rendőrség bizonyíték hiányában szabadon bocsátotta. A szociáldemokrata-párt a rendőrség eljárása miatt a Sydoli-cirkuszban tiltakozó gyűlést hívott egybe.

Bulgária nem bízik az entente-ban.

Szófia, június 22. A „Kambana” írja egyik legutóbbi vezetőikében: Az ententenak szüksége van rá, de mi addig nem tárgyalhatunk vele, míg mindent meg nem kapunk, amit az álnokság elragadott tőlünk. De különben számíthat-e arra Bulgária egyáltalában, hogy az entente megtartja a szavát? Nem, és igen! Azonban az előbbi mégis valószínűbb, mert aki egyszer nem tartotta meg a szavát, az másodszor is megszegi azt.

Hol vannak a biztosítékok? Csupán erőnkben és most már karjaink erejét nem akarjuk idegen érdekek miatt kockáztatni, mint Csataldzsánál. Vajjon eldöntendő-e a háború sorsát beavatkozásunk? Törökországot talán sikerülne levernünk, de még Ázsiában hosszú ideig küzdhetne a török hadsereg. A helyzet pedig olyan, hogy nyugaton az angolok és franciák nem haladnak előre, keleten közeledik az oroszok teljes leveretése, Olaszország pedig nem számítható komoly ellenfélnek.

Különben is a mi érdekünkben lenne-e az entente győzelme? Nem, mert akkor baloldaltól Itáliát, jobbfelől pedig Oroszországot szövetségével kell küzdenünk. A Balkán pedig a balkáni népeké. Azért maradunk semlegesek Törökország, Ausztria-Magyarország és Németország javára. Bulgária nem felejtí ei, hogy Ausztria-Magyarország volt az egyetlen állam, amely a bukaresti békénél melléje állt és szavát fölemelte érdekében.

Miért nincs német–olasz hadizenet?

(Nem boldogulnak az olaszok az Isonzónál. — Oroszország az olasz győzelmekre számít.)

— Távirati tudósítás —

Budapest—Berlin—Páris, június 22.

A *Figaro* vezérolképben elmélkedik afelett, hogy megfoghatatlan. Németország miért nem üzeni meg a háborút Olaszországnak. Kérdi, igaz-e, hogy egy balkán-állam kötelezettséget vállalt Olaszország mellett arra az esetre, ha Németország megtámadná?

Olasz jelentés az Isonzo-harcokról.

Róma. Az olasz vezérkar június 19-iki jelentése még az előző kommunikénél is jobban hangsúlyozza az Isonzo-harcok nagy nehézségeit és beismeri az olaszok jelentékeny veszteségeit. A jelentés ezeket mondja: A front több pontján tűzérési harcok és kisebb csapatok között összeütközések voltak. Karinthiában az ellenség támadásokat intézett Freikofel ellen és előretöréseket a Dogna-völgy ellen. Az Isonzo folyó balpartján emelkedő magaslatok birtokáért folyó harcokról, a melyek két nap és egy éjszaka tartottak, most már pontosabb jelentések vannak. Ezek a magaslatok uralják Plavat, egy szakadék tövében fekvő községet, a melyet meredek, erdős lejtők vesznek körül. Ott egy gyors és mély víz folyik. A hidat, a mely ezen átvezet, az ellenség elpusztította. Csapatainknak nagy merészséggel megkezdett támadása az ellenség ellenállása és a mesterséges erődírművektől még megsokszorozott talajnehézségek miatt csak lassan halad előre. Erős sánoművek vannak itt, a melyeket nagy drótkakállyal és jól elrejtett helyen nagykaliberű tűzerés, közte 80 és feles ágyú is védett. E harcokban jelentékeny veszteségeink voltak, de ezekkel arányos sikereket értünk el. (?)

Rosszak az olasz gyalogosok.

Berlin, június 22. A Berliner Tageblatt haditudósítója táviratozza lapjának a stilfai hágó körül végbement ütközetekről a következő részleteket: Az olaszok többször megrohanták a magyar és osztrák hadállásokat a stilfai hágónál, de mindannyiszor könnyűszerrel verték őket vissza. Az olaszok tűzérése nem nagyon sokat ér. Semleges államok haditudósítói tulajdon szemükkel győződtek meg arról, hogy az olasz gyalogság csapattestei közül még az alpine ezredek sem kitartóak, de különösen kitűnnek aszal, hogy a legesekélyebb vállalkozásuk alkalmával is irgalmatlan zajt ütnek, azonban rögtön visszavonulnak, mihielyt az ellenséges puskák megdördülnek. Az alpine ezredek katonái egyáltalán nem jó céllovók, hogy pedig nem valami nagyon bátor emberek, arra vall az a körülmény, hogy hírszerint vonakodtak az ellenséges hadállások előtt elesett bajtársaik holttesteit összeszedni.

A cár Olaszországban bizik.

Lugano, június 22. Magrini a Secolónak ezt táviratozza Bukarestből:

Oroszország most már Olaszország fegyveres sikereiben reménykedik. A cár fogadta marchese Carlotti-t, akinek ezt mondta:

— A raceonigii találkozás prelüdiuma volt az olasz-orosz szövetségnek és Olaszország beavatkozásának a világháborúba nagy jelentőséget tulajdonítok.

Lemberg kiűritésére való tekintettel a sebesülteket onnan Kievbe szállítják. A munició hiánya az oroszokat Galiciában megakadályozta az ellentámadásban, noha kétszáz ezer emberből álló szabasztopoli hadseregüket, amely a Boszporus számára volt rendeltetve, Galiciában vonultatták fel. Szerencsétlen incidensek következtében a dreadnoughtok is megtagadták a szolgálatot, amelyek Oroszországnak fekete-tengeri uralmát kellett volna hogy biztosítsák és amelyek a Dardanellák megnyitása esetén Oroszországnak löszérrel való ellátására szolgáltak volna.

Milyen az élet a háborús Trientben.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Trient lakosságából a birodalmi olaszok, körülbelül négyezer ember már a háború kitörése előtt hazatért — az olasz konzul felhívására. A nemzetközi jog és a mi szempontunkból akkor még érvényes olasz szövetség megakadályozott abban, hogy a hadköteleseket visszatartsuk. A lakosság másik része elmenekült, hogy ne tegye ki magát a háborús események meglepetéseinek. Mind a négy irányban menekültek, de leginkább Tirolba. Másokat pedig internáltak. A ki otthon maradt, leginkább kézműves, kereskedő és hasonló. Gondoskodtak róla, hogy ezek több hónapi élelmiszertel legyenek ellátva. Arulástól a megbízható elemek részéről nem kell tartani, de azért a felügyelet mégis nagyon szigorú.

Az olaszországi lapok azt jelentették, hogy a trienti hercegérseket, Vandrizzi-t internálták. Ez nem igaz. Itt él a palotájában és a maga jószántából zárkózott el a külvilágtól.

Az olaszok foglyai.

Lugano. Az Avanti írja: Velenőbe és Vernoba olyan foglyokat hoztak, akiket fegyverrel kezükben leptek meg, amint az olasz csapatokat hátulról megakarták támadni. A foglyokat agyonlövők.

Szökésükért harcolnak az olasz katonák.

Gent. Champagne közelében olasz katonaszökevények összeütköztek a határőrökkel. Az összeütközésnek két halott és tizenket sebessült az áldozata.

Három milliárd az olasz hadikölcsön.

Lugano. Egy királyi dekrétum az olasz hadikölcsönt három milliárd lírára emelte fel.

SPORT.

+ Az Aradi Vadászegylet június hó 30-ik napján, déli 12 órakor, az Aradi Ipar és Népbank tanácstermében (Bohus-palota, I. emelet) tartja rendes évi közgyűlését, melynek tárgyszorozata a következő: A lefolyt egyleti évről a választmány jelentésének a ezzel kapcsolatban a zárszámadásoknak a a számvizsgáló bizottság jelentésének előterjesztése; határozathozatal, ezeknek tudomásul vétele a a pénztáros részére

a felmentvény megadása tárgyában. 2. A 1915–1916 egyleti évre vonatkozó költségvetés és a fizetendő tagsági díjak megállapítása. 3. A választmány javaslata az 1915–1916. egyleti évre vonatkozólag a vadászat gyakorlására és a tiszteletjegyek kiadására. 4. Indítványok

Katonaszabadításért letartóztatott orvosok

(Hadbírák vizsgálata Versecen. — Halálba ment a letartóztatás elől.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Temesvár, június 23

Rövid hír adott számot arról, hogy Kohn Emil dr. verseci orvos, aki mint kirendelt orvos működött, pénteken délután szíven lőtte magát, azonnal meghalt. Kohn Emil dr. nagy közéleti tevékenységet fejtett ki, részt vett a függetlenségi politikai mozgalmakban, lapszerkesztő volt és szép jövőnek nézett eléje. Veje volt Glückmann verseci szállodalajdonosnak, feleségével szép hozományt kapott és praktisa is tekintélyes volt. A pénzszerezés azonban őt is elkábította és mint sokan mások, a háborút is felhasználta arra, hogy magának jogtalan módon anyagi hasznot szerezzen. Másokkal szövetkezve katonaszabadításokat követelt el.

A felfedezés hirtelen csapott le rá, alaposan tartott tőle, hogy letartóztatják és tudva azt, hogy büntetés vár rá, azt maga szabta ki magára: kioltotta életét. A verseci katonaszabadítások ügyében Versecre érkezett Sebők Kolos dr. százados-hadbíró Temesvárról és Szentgyörgyi dr. honvédszázados-hadbíró Szegedről. A vizsgálatot azonnal megkezdék, melynek eredménye az volt, hogy több egyént, köztük két orvost, letartóztatnak. Kohn Emil dr. letartóztatása elmaradt, mert mire arra sor került volna, a magáról megfélekedezett ember már halott volt. A verseci katonaszabadítási ügyre vonatkozólag illetékes helyről következőket közölték:

Versecre pénteken reggel érkezett meg Sebők Kolos dr. temesvári katonai ügyész, kit már itt várt Szentgyörgyi dr. honvédhadbíró, aki azért jött le, mert az ottani katonaszabadítások nemcsak a közös hadsereg, hanem a honvédség rovására is történtek. Első utuk a kórházba vezetőit, mert először Kohn Emil dr.-t akarták kihallgatni. Mikor a kórházba léptek, ott több orvos tartózkodott, azonban amikor a hadbírák beéptek, az egyik hirtelen eltávozott egy másik ajtón. Kohn Emil volt az illető, de mivel nem ismerték őt, nem tudták, hogy ő az. Mikor előadták a kórházban jövetelük célját és azt, hogy Kohn Emil dr-t akarják kihallgatni, azt válaszolták, hogy éppen most távozott. Azonnal utána küldtek egy detektívet, de az az egész épületben nem találta. Pár perc múlva hírvit hozták Kohn Emil dr. lakásáról, hogy az orvos a kórházból egyenesen hazament és ott magát revolverrel mellbe lőtte. Azonnal meghalt. Asztalán két cédulát találtak, az egyiket azt írta, hogy halálba kergették, a másikon azt, hogy visszatér az izraelita hitközségbe és zsidó rítus szerint kéri magát eltemettetni.

— A vizsgálat folyik katonaszabadítások ügyében, melyek több hónapra nyulnak vissza. Azt, hogy kit és mennyiért szabadítottak ki jogtalanul a katonai szolgálat alól, még nyomozás tárgyát képezi. A bűnösök többen vannak és már több letartóztatás történt. A letartóztatottakat, a kik között orvosok is vannak, részint Temesvárra, részint Szegedre szállították.

Tiltsák ki a piacról a sztrájkoló árusokat.

(Az elővásárlók Ujaradon. — Miért nincs Aradon burgonya. — Büntessék a drágán vásárlókat is.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 22.

Bizottságok működnek és tanácskoznak, doktrínák elméleteket állítanak fel, a rendőrség erővel intézkedik — de Arad város legégetőbb problémája azért csak marad, a mi volt: a piaci kérdés.

A rendőrség jól átgondolt s következetesen keresztülvitt akciója csak pillanatnyira segített, néhány napra s mint azt többen előre megmondták, hatása ott mutatkozik, hogy ma az aradi piac forgalma lényegesen csökkent.

Néhány nap óta az árusítók nagyobb csoportja már nem is jár az aradi piacra. Ez nem sztrájkmozgalmat jelent, hanem csak annyit, hogy — most az összévásárlók mennek ki Ujaradra. Hogy kik azok, azt felesleges megemlíteni, hisz úgy a közönség, mint a rendőrség jól ismeri őket. Az aradi rendőrség azonban azzal a jószándékkal és azzal az energiával, amellyel eddig kezelte az ügyet, ennek a bajnak az orvosságát is meg fogja találni.

Mindenekelőtt az elővásárlókat kellene megrendszabályozni, ujjukra koppintani, megakadályozni azt, hogy Ujaradra járassanak orrunk elől megvásárolni az élelmieket. Nem szabad szemet hunyni azonban a termelők és árusítók eljárása felett sem. Az aradi piacon évek hosszú sora óta ugyanazok a termelők és árusítók értékesítik oikkeiket. A rendőrség névszerint ismeri őket, de szükség esetén mindegyiknek nevét kipuhathatja. A megtorlás módja egyszerű: akik most a rendszabályok miatt távol maradnak az aradi piactól s terményeiket Ujaradon értékesítik, maradjanak ezentúl is otthon, maradjanak akkor is majd Ujaradon, ha majd rájuk nézve nem lesz ilyen jó világ. Proskribálja őket az aradi rendőrség, tiltsa ki mindegyiket egyszerismindenkorra az aradi piacról!

Hogy a piaci árak még mindig nem mozognak azon a nivón, ahogy az kívánatos volna s ahogy azt a rendőrség szeretné, annak nagyrészen a közönség is az oka. A legtöbben, hogy biztosítsák bevásárlásaikat s hogy minél hamarabb elvégezhessek azt, önként is magasabb árakat kínálnak, mint amennyit a rendőrség megállapít s ezzel természetesen általában emelik az árat. A rendőrség azonban következetes marad, kitart álláspontja mellett s azt tervezi, hogy a jövőben a közönség köréből is büntetéssel sújta ugyanazon miniszteri rendelet alapján, amelyre hivatkozva a piaci árakat szabályozza, azokat is, akik a megállapítottnál magasabb árt kínálnak valamely árucikkért.

A legjobban érzi az aradi publikum most a főzelékfelét, főképp azonban a burgonya hiányát. Moldován Odón rendőrbánságy, aki igen nagy lelkiismeretességével már különben s a legnagyobb elismerést vívta ki magának — hogy megállapítsa, mi az oka annak, hogy Aradra most az említett élelmiekből oly kevés hoznak be, felkereste tegnap azokat a falvakat, amelyek Aradot eddig élelmiszerekkel állították, főleg Lovrint, ahol a legintenzívebben foglalkoznak az egész délvidéken konyhakerészettel. Moldován rendőrhadnagy munkatárunknak tapasztalatairól a következőket monlotta:

— Ma már nem esodálom, hogy Aradra oly kevés élelmi cikket hoznak be. Az egész

környéket ellepték budapesti és bécsi ügynökök, akik például Lovrinban vagonszámra vásárolják össze a burgonyát s a kocsik egymásra torlódnak a vasuti állomáson. Természetes, hogy a termelő, ha otthon, költség nélkül eladhat mindent, nem keresi fel a távolabbi piacot. Szerintem e kérdés egyedüli megoldása az lenne, ha a város megbizna valakit, hogy kint a falvakban, főleg Lovrinban vásároljon a város publikuma számára élelmiszereket.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.
(Táviroda, cenzurázva.)

London. A Daily Express jelenti Genfből, hogy a németek Friedrichshafenben nagy előkészületeket tesznek egy grandiozus légi akcióra.

Hága. A Stratford és Aisha angol gőzösöket egy német tengeralattjáró elsüllyesztette.

Hága. Az elmúlt harcok folyamán Masouilban egy koncertteremben száz francia katona éjszakázott. Az épületbe német gránát csapott be s a katonák közül nyolcvankilencet megölt. Altalában a franciák veszteségei Flandriában igen súlyosak, legutóbb egyetlen napon háromezer katonát temettek el.

Milano. A Secolo pétervári levelezője azt írja, hogy Sassonow külügyminiszter kijelentette: Oroszország második téli háborúra készül fel. A pétervári olasz nagykövet előtt a cár úgy nyilatkozott, hogy a háborút addig nem hagyja abba, amíg Oroszország nem diadalmaskodott.

Lugano. Az olasz kormány rendeletet adott ki, amelyben tudatja, hogy minden olyan harctéri közleményt, amely a hivatalos adatoktól eltérő leírásokat közöl, börtönnel és súlyos pénzbírsággal büntetnek. A rendelet ellen vétőket nyomban letartóztatják.

Lugano. Az olaszok kudarcukon elkésredve kegyetlenkednek. Veronában és Vencében sok osztrák alattvalót kivégeztek, mert fegyvereket találtak náluk. Cormonsban és Monfalcone-ban a lakosságból azért végeztek ki sok embert, mert a bevonuló olasz csapatokat hidegen fogadták.

Lugano. A Palestina nevű olasz gőzös Golfo d'Aransinál elsüllyedt. A legénységet és az utasokat megmentették. Az elsüllyedés okáról mit sem közölnek.

Páris. A francia sajtó az orosz visszavonulás következményeiről nem ír és azt a hitet igyekszik kelteni a franciákban, hogy a visszavonulás szándékosan történik. Az orosz hadvezetőségnek — így írják — az a szándéka, hogy a szövetségeseket az általa kijelölt helyre csalja és ott döntően megverje, amint száz év előtt Napoleont Moszkvába csalták és levertek.

Kristiania. Több Zeppelin Southshieldsnél, Anglia keleti partvidékén katonai fontosságú helyeket bombázott. A nagyhirű Armstrong ágyúgyárra is bombákat dobtak. Összesen tizennégy bomba robbant föl és ezek tizenkét embert öltek meg, negyvenet pedig megsebesítettek. Az Armstrong ágyúgyárban tűz ütött ki a bombázástól.

Pétervár. Az orosz birodalmi bank beszüntette a pénzutasítást valamennyi galíciai fiókjához.

Páris. A Liberté szerkesztője La Tapie hosszabb beszélgetést közöl, amelyet a pápával folytatott. XV. Benedek egyebek közt elmondta a francia újságíróknak, hogy a vatikánban nincs módjában vizsgálatot folytatni a hadviselő felek különböző panaszaiban. A pápa elhatározta, hogy a háború után a löweni könyvtár helyreállítja és a rheimsi katedrális fölépítését is elősegíti. A Lusitania katasztrófájáról kijelentette az egyházfő, hogy az óriási hajó elsüllyesztése borzalmas, de borzalmas az a blokád is, amely Németországban ártatlan embereket ítélne éhhalálra. Az olasz háború — jelentette ki végül a pápa — veszélyezteti a szentszék érdekeit, mert a pápa nem érintkezhetik szabadon híveivel. Az olasz cenzura minden hivatalos ígéret ellenére felbontja a Vatikánba érkező leveleket, többek közt a velencei patriárka levelét is feltört pecséttel kapta.

— Félék — fejezte be nyilatkozatát XV. Benedek — az olasz közélet bizonytalanságától. Békét szeretnék már, de ezt csak akkor kezdeményezhetem, ha a siker biztos.

A Corriere della Sera most a pápai nyilatkozat cáfolatát követeli, különben sajnálatos következmények állhatnak be.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Három napi egyes. (Kacagló katonai bohózat az Urániában.) Egy igen kedves és aktualitásánál fogva nagy érdeklődésre számot tartó katonai bohózatot mutat ma be a színház. Lisa Frölich, a kitűnő és legbájosabb német primadonna kacagló jelenetekkel teli szerelmi kalandját meséli el ez az ötletes bohózat. A primadonna szembeszáll direktorral és nagybácsival, hogy szerelmesévé lehessen, azonban ember tervez és Isten végez, közbejön a háború, mozgósítás, a szerető párok elválnak. A primadonna elhatározza, hogy felkeresi a bevonult imádottat. Cserkeszruhát ölt magára és csapatszallító vonatra lopódzva ér el a városba. Itt azonban nagy bonyodalmak állanak elő, a kaszároyába érkezik a nagybácsi is, ki unokaöccse házasságát akarja megakadályozni, azonkívül a primadonnát amint megérkezik, három napi egyesre csukják le, honnan csak nehezen szabadul meg. 5

— Nagy detektívláger az Apollóban. A mozibajáró publikumnak ritka élvezetet nyújtott ma az Apolló-színház új műsora. A mozik selejtes rémdrámái után végre ismét minden tekintetben elsőrangú detektívdramát tűzött műsorra az Apolló. „Az utolsó pillanatban” című drámán meglátjuk, hogy a Messter-filmgyár becsátotta ki. Nem lehetetlen rablóhíslőriát látunk, amelyek az idegek mesterséges felzaklatására nem törekszik, hanem rendkívül érdekesítő történetet, amely elejétől kezdve lenyűgözi a figyelmünket s próbára teszi elképzelő tehetségünket. Egyetlen régi, elkoptatott trükköt nem használt fel a Messter-filmgyár ebben a kiváló drámájában, hanem elfogadható eszközökkel juttatta kifejezésre a lebilincselő eseményt. A közönség, amely szüntől megöltötte a nézőteret, nagy tetszéssel fogadta a grandiozus detektívköpet, ugyszintén zajos tetszést aratott egy rendkívül bájos kép, „Baby és a barátja”, amelynek a főszereplője egy csodásan idomított kutya. A kiváló új műsort még szerdán mutatja be az Apolló-színház. 3

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 257
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Lemberget visszafoglaltuk.

Böhm-Ermolli hadserege Galicja fővárosában. — Eldönt az oroszok sorsa. — Utolsó erőfeszítések győzelmetnek megakadályozására.)

— Távirati tudósítás. —

Budapest—Bécs—Berlin, június 22.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Második hadseregünk ma délután fél hatkor nehéz harcok után elfoglalta Lemberget.

A lebergi előállítások elfoglalása.

Budapest, június 22. A hadisajtószállásról jelentik: A Lemberg körüli területen szövetséges csapatok folytatták általános támadást és tegnap néhány orosz előállást rohammal bevették. Dnyeszter mentén jelentékezebb események nem történtek.

Orosz hatóságok menekülése Lembergől.

Kopenhága. Az oroszok e hó hatodikán Lembergől Brodyba helyezték át a galiciai polgári hatóságokat, majd pedig 19-én az oroszországi Ostrogba.

Negyvenkettes mozsarak és tarackok Lembergnél.

Zürich, június 22-én. A Russkoje Slovo lebergi tudósítójától táviratot kapott, hogy a német 42-es mozsarak és a 42-es osztrák és magyar tarackok Lemberg körül rettenetes pusztításokat visznek végbe. Emezeknek rombolásai még irtózatosabbak, mint amazokéi. Százötven méter kerületben élő ember nem marad, ha lecsap a 42-es mozsár vagy tarack lövedéke. 500 méternyire tőle ha nem is öl meg minden embert, de aki ilyen távolságban van, vagy megbénul, vagy sokáig eszméletlenül hever.

Hogyan készítették elő csapataink Lemberg visszavételét.

Bécs. A haditudósítók jelentik a sajtóhadiszállásról:

Mintán az orosz hadsereget északon a határon túl üzve jobbszárnyánál kettévágtuk, egészen a Lemberg előtti utolsó állásaikba szorítottuk. Az ellenség minden valószínűség szerint itt e bizonyos idők óta megerősített állásának védelmére minden még rendelkezésére álló erőfeszítéseit össze fogja vonni, — ha ugyan ez már eddig meg nem történt, — hogy kétségtelenül nagy áldozatok árán védekezzék a halálos dőfés ellen. Magát ezt az állást is veszélyeztetik már azonban az üldöző hadseregnek eddig feltartóztathatatlanul és csaknem a rendes meneteléssel előnyomuló csapatai. Viszonylag kevésbé szívós ellenállás csak abban az esetben volna várható, ha az oroszoknak sikerülne szétugrasztott csapatrészeit Lemberg mögött legalább megközelítőleg összegyűjteni és a jelenleg még rendelkezésükre álló keleti visszavonulási vonalról előre hozni. A Lemberg előtti ellenséges ellenállást már ebből a szempontból tekintve is sürgősnek mutatkozik és Mackensen és Böhm-Ermolli seregeire nézve egy erejük

teljes megfeszítésével megoldandó feladatot jelent.

Linsingen és Pflanzner-Baltin seregeivel szemben a súlyos veszteségeik folytán rendkívül meggyöngyült orosz csapatok szakadatlanul védekeznek. A legközelebbi napok fogják megmutatni, hogy ezeknek van-e még annyi harckészségük, hogy a Dnyeszter mentén és a besszarábiai határon azt érvényesíteni tudják.

Az orosz vezérkar hazudik a grodeki áttörésről.

Pétervár. A generalisszimusz vezérkara jelenti:

Savle környékén semmi változás. A Nyementől nyugatra a németek 17-én és 19-én Suvalki és Kalvaria irányában csekély erővel támadásokat intéztek, melyeket visszautasítottunk. A Ravka folyó torkolatánál az ellenséget, amely június 17-én este támadásba ment át, éjjel után mindenütt visszavertük. Galiciában a Tanev frontján előőrsi csatározások voltak. Ravaruska irányában június 18-ára virradó éjszaka Novino és Ulicko környékén harcok fejlődtek ki. A Lubacov vidékén vívott harcok részleteiből kitűnik, hogy lovasságunk június 15-én rendkívüli merészséggel lovastámadást intézett német gyalogság ellen. E támadás a német sorokban pánikot idézett elő és megállította azok offenzíváját. A Kamennii—Grodok—Komarno vonalon az ellenség előretolt részei június 17-én utat akartak törni a grodeki tavakon keresztül, de visszavertek. A tüzéségi és puskaharc még tart. Nizniovnál Gorigliadi és Dolina falvaknál az ellenség jelentékeny erőket vetett a Dnyeszteren át, de mindazon kísérleteit, hogy a Dnyeszter mély kanyarodásaiból előretörjön, Koropiec és Snovidov falvaknál visszautasítottuk. A Pruth és a Dnyeszter között heves harcok folynak. Tizenhetedikén csapataink az Onuth-Bojan frontra (közvetlenül a román határnál) előretörték.

A Dnyeszter-harcokkal védekeznek az oroszok Mackensen előretörése ellen.

Pétervár. A Tysmenicza—Swilka front hatvan verszteskiterjedésű harcvonalán kifejlődött ütközet, amelyben az orosz seregeket Galiciában támadó hat ellenséges hadsereg egyike operál, tájékoztatást ad a most folyamatban levő akciókról. A Stryj mentén folyó hadműveletek jelentősége abban áll, hogy ottani seregeinket Mackensen vezérezredes seregeivel hátsó frontállásba juttatta. Az esetben, ha az ellenségnek sikerül eredményei végezni operációját a Stryj-Lembergi irányban, Mackensen hadműveletei döntő fontosságúvá válna, míg ellenkező esetben a Mackensen-offenzíva frontális támadásra zsugorodik össze, amelynek

stratégiai sikerei nem lehetnek. Mind a mellett az említett Dnyeszter-szakasz nem tekinthető főharctérnek már az ott igénybe vett haderők csekélyebb volta miatt sem. A harcok ezen a vonalon már május 15-én megkezdődtek, amikor az ellenséges sereg visszavonuló csapatainkat a Kárpátoktól nyomon követve Drohobycz-tól keletre a Stryjnél és Bolechownál megütközött velünk. Május 19-éig az ellenség minden erejét harcba vitte itt, azonban két nappal utóbb meg kellett szakítania az offenzívát, mert több ezer embert veszített. Nyolcnapos küzdelmének egyetlen eredménye jobbszárnyunk lemetészése és fenyegető átkarolási mozdulat volt. Mi az egész héten passzív viselkedtünk és csak az árkaikhoz közeledő ellenséges csapatokra irányítottunk megsemmisítő tüzet. Az ellenség négy nap alatt nehéz tüzéséget és kiegészítő csapatokat vont magához és május 25-én döntő támadást kezdett. A krízis az ötödik napon következett be. A hatalmas Bothmer-hadtest, amely három német divízióból állt, óriási áldozatokkal elfoglalta Stryjt. Mi észrevettük a monarchia csapatainak kimerülését és megtámadtuk őket. Május 30. és június 1. között még eldöntetlen volt az a kérdés, hogy megtámadjuk-e az arcvonalunkat Stryjnél áttört németeket, vagy visszavonuljunk a Dnyeszterhez. Az általános galiciai helyzet az utóbbi elhatározást tanácsolta. Június 3-án az ellenség nyilván demonstrációs szándékkal a mikolajowi hídfő ellen intézett támadást, amelynél veszteségeket szenvedett. A főerő előretörését azonban a Bothmer-hadtest keletibb irányban hajtotta végre. A Zydzow elleni támadást is elhárítottuk, azonban Zurawnonál június 6-án éjjel átlépték Bothmer csapatai a Dnyesztert és nyolcadikán a folyó balpartján 20 verszt széles és 15 verszt mély területet foglaltak el. Nyolcadikán és kilencedikén sikerült a németek zömét a folyó tulsó partjára visszavetni. Bothmer azonban általános offenzívát indított és ezuttal főerejét a Stryj jobb partján Zydzow ellen irányította.

Lemberggal Galiciát veszítik el az oroszok.

Kopenhága, június 22. A galiciai orosz vereségekről a Politiken vezető helyen a következőket írja:

— Lemberg eleste nemcsak azt jelenti, hogy egész Galicja elveszett az oroszokra

nézve, hanem mély erkölcsi benyomást is tesz Oroszországban. Hogy milyen következményei lesznek az oroszok galíciai vereségeinek, azt most nehéz megmondani.

A Times írja: Ha a központi hatalmaknak sikerül az oroszokat Galiciából kivenni, akkor ezen a nyáron már komoly orosz offenzívára számítani nem lehet, aminek természetesen a háború menetére nyugaton is, délen is meg lesz a visszahatása. Sok függ attól, hogy az oroszokat el lehet-e látni kellő lőszerrel. Az Archangeleszken át való összeköttetés nem elégséges. Csak ha a Dardanellákon való áttörés sikerülne, akkor lehetne Oroszországot a szükséges munícióval ellátni.

Oroszország katasztrófája kezdetén áll.

Bukarest, június 22. Luciano Magrini, a „Secolo” ismert levelezője, aki csak nemrégiben hagyta el Pétervárt és azóta a román fővárosban képviseli lapját, sürgönyjelentéseiben az oroszok helyzetét lehetőleg enyhe világításba állítja. Magrini elismeri ugyan, hogy az oroszoknak ki kell üríteni Lemberget és nincsenek abban a helyzetben, hogy Orosz-Lengyelországban offenzívába lépjenek, mégis azt véli, hogy mostani veszteségeiket egy új téli hadjáratban ki fogják heverni. Sassonov kijelentette előtte, hogy Oroszországnak szándékában van egy új téli hadjárat.

Egész más értelemben nyilatkozott azonban Magrini egy itteni ismerőse előtt, a kinek ezt mondotta: „La Russie est f...”, a mi jó magyarul annyit jelent, hogy Oroszországnak befellegzett.

Magrini még azt is közölte bizalmasával, hogy az orosz tábornokok állandóan óvódnak és egymást okolják a vereségeikért. Oroszországban a forradalom erjed. Már áprilisban közöltem a lapommal — mondotta az olasz publicista — hogy Oroszország a katasztrófa felé halad. Sajnos, nem hittek nekem. Ha megkérdeznék, Olaszország nem indul hadba.

Az olasz hírlapíró a kijelentéseinek nagy súlyt ad az a körülmény, hogy az orosz illetékes köröknek bizalmát élvezte.

Hága. A Korrespondenz Norden szerint bizonyos, hogy 1915. nyarán hevesebb és szélesebb körű forradalom üt ki Oroszországban, mint amilyen soha még a világon nem volt.

Berlin, június 22. A „Deutsche Tageszeitung” jelenti Stockholmból: Az orosz sajtó, amely szemmel láthatólag számol Lemberg közeli elesztével, erősen nyugtalankodik az orosz-lengyelországi események miatt. A „Nowoje Wremja” tudni véli, hogy a Bzuránál nagyhorderejű hadműveletekre készülnek a németek és Varsó ellen újabb offenzíva várható. Egy újabb német támadással szemben a lengyel főváros helyzete egyáltalán nem rózsás.

József Ferdinánd serege Tomaszow irányában harcol.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: József Ferdinánd főherceg csapatai, amelyek Oroszországban elfoglalták Tarnogradot és Tomaszow irányába küzdöttek tovább magukat, állandó nagy harcban állanak. Az oroszok ellentámadásokkal igyekeznek feltartani bennünket.

Új operációk Varsó ellen.

Kopenhága. A németek Bzuramenti operációja Varsót fogja érinteni. Orosz katonai körökben e vál-

lalkozásnak komoly jelentőséget tulajdonítanak.

Elégedetlenek az oroszok a nyugati harcokkal.

Stockholm. A pétervári Djen írja: A flandriai hivatalos jelentéseket ügyetlenül szerkesztik meg. Folyton visszautasított német támadásokról olvasunk, sohasem a franciák táma-

dásairól. Ugyálszik a franciák önkéntkiadott német állásokba nyomulnak előre. A Nowoje Wremja is azt kérde, hogy nyugaton miért nem támadnak a szövetségesek. Vajon a francia vezérkar nem tudja méltányolni a jelen pillanat súlyos jelentőségét? Jellemző az oroszországi hangulatra, hogy a cenzura ezeket az invektivákat átengedte.

Róza nagysád és a temesvári hadseregcsalók.

(Érdekes új adatok az aradiak leleplezéséről. — A kihallgatott telefonbeszélgetés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

A budapesti magyar királyi államrendőrség kirendeltsége a következő kommunikát adja ki:

— A hadseregszállítások körül felmerült bűncselekmények tárgyában Temesvárott folytatott eddigi nyomozásom során Sineinfeld Lajos békésgyulai születésű ötvenéves bankcégjegyzőt, Klein Dávid lugosi születésű ötvenkét éves, izraelita, nő, nagykereskedőt, Dornhelm Jenő kereskedőt, Wieder Gusztáv kereskedőt, temesvári lakosokat, megvesztegetés bűntette címén előzetes letartóztatásban helyeztem és nevezeteket a temesvári királyi ügyészséghez átkísértettem. A nyomozást a gyorsított eljárás alapján folytatom a temesvári királyi ügyészségtől kapott megbízás folytán. Temesvárott, 1915. június 21-én. Czövek Sándor dr. a kirendeltség főnöke.

A letartóztatottak bűnéről az Aradi Közlöny épen a mai számában adott tudósítást. A fenti névsorban természetesen nem szerepel az aradi fiatalember (csak nagybátyja az Aradról elszármazott Steinfeld Lajos). Az aradi származású illetet ugyanis nem a fővárosi államrendőrség kiküldötte tartóztatta le, hanem más hatóság.

A temesvári fogházban lévő terheltekről rendkívül érdekes adatokat tudunk meg ma. Az egyik arról szól: hogyan kedvezett a mai lapunkban említett aradi ifju egyes szállítócégeknek nagybátyja, Steinfeld Lajos kérelmére; a másik adat pedig azt tárja föl: milyen egyszerű módon leplezték le a szerencsétlen fiatalembert.

A szóban lévő aradi ifju a vezetése alatt lévő állami ágyraktárban nemcsak lepedőket, hanem takaró-pokrócokat is átvett. Egy alkalommal valamelyik temesvári cég által szállított pokrócokat ridegen visszautasította, mert a minőséggel nem volt megelégedve. A következő héten Klein Dávid nagykereskedő, aki Steinfeld Lajossal állott megvesztegetési összeköttetésben, áttelefonált a visszautasított céghez:

- Volna-e takaró-pokrócok eladni való?
- Igen, van vagy kétszáz darab.
- Küldjék át, megveszem.

A pokrócokat csakugyan megvette és másnap beküldte abba a kincstári ágyraktárba, amelyben Steinfeld unokatestje, az aradi ifju volt a vezető. A fiatalember átvette azokat a takarókat, amelyeket még egy héttel ezelőtt sillányosságuk miatt visszautasított. Az így megkísérített cég följelentést tett az ügy miatt a temesvári legfőbb kincstári hivatalnál, ahol ettől fogva szorgosan kezdték figyelni az ágyraktár főellenőreit.

Nem sokáig kellett várniuk. Az azóta szintén letartóztatott Dornhelm Jenő kereskedő lepedőket szállított az ágymagazinnak. Tudni kell, hogy ez a cég is összeköttetésben állott

Steinfeld révén az aradi ifjuval, a magazin vezetőjével. A küldeményt véletlenül nem ez az aradi fiatalember vette át, mert őt akkor egyéb szállítási ügyek foglalták le. A raktár egyik alantasabb embere nézte át a lepedőszállítványt és kijelentette:

— Ezt a sillány árut én nem vehetem át.

A Dornhelm cég embere visszament aztán ezzel az úzerezzel. Es a cég ekkor elküldte egyik női ügynökét, a keresztneve Róza, aki föltűnően szép, fiatal nő a kinek az volt a hivatása, hogy azokat, akik valamely árut kifogásolnak és nem akarják átvenni, — győzze meg a tévedésükről. Temesvárott nagyon jól ismerik ezt a hölgyet, akit egyes kereskedőcégek gyakran igénybe vesznek, mert egyszerű beszélő képességével a lehérrel be tudja bizonyítani, hogy fekete. Ezt a hölgyet küldték az ágyraktárba, azonban az a szolgálattevő raktári alantas egyén, aki a lepedőket visszafogta, egészen ridegen fogadta Róza nagysádot.

— Onnel semmi dolgom sincs, nem tárgyalok ilyen ügyben hölgyekkel.

Rózácska nagyon merész és nagyon vállalkozó lélek a innen egyenesen a legfőbb kincstári hivatalnokhoz ment. (Megjegyzendő, hogy ugyanennél a magasrangú urnál voltak az aradi ifju ellen tett följelentés aktái.) Az illető főrangú funkcionárius nagyon előzékenyen fogadta a különben kitűnő családból származó hölgyet, mert remélte, hogy valami fontos nyomra bukkanhat a hadseregszállítási visszaélések ügyében. Róza nagysád előadta a dolgot, a nagy „sérlemet”, amely a Dornhelm cégen az által esett, hogy „valami alantas niemand”, visszautasította a prima árut.

— Kérem — mondta a fő-funkcionárius — telefonáljon Dornhelmnek, hogy azonnal küldje vissza a lepedőket a raktárba, én még ma föl fogom vizsgáltatni.

A hölgy nagy örömmel futott a telefonhoz és amíg ott állott, háttal került az előkelő urnak, tehát nem vehette észre, hogy az a füléhez emelte az íróasztala alatt lévő titkos telefonkagylót, amely lehetővé tette, hogy teljesen kihallgassa a szokatlanul érdekes telefonbeszélgetést.

— Kérem — mondta Róza nagysád — a lepedő úgy a legjobb úton van... Én most itt vagyok...

Dornhelm itt közbeszólt a telefonon:

— Kérem nagysád, ne fáradjon tovább. Öt perccel ezelőtt beszéltem telefonon X. úrral, a Steinfeld rokonával, az ágymagazin ellenőrével, aki kijelentette, hogy még ma elintézi az ügyünket.

Itt vége szakadt a telefonbeszélgetésnek a nélkül, hogy megtudták volna, ki figyelt minden szóra. A fiatal urat pedig még azon a napon szigorú fogházba helyezték.

A szomoru leMBERGI napok.

(Szeptember 3-tól — június 22-ig. — Hogyan vesztettük el Lemberget. — A kiűrités története.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 22.

A háború második hónapjában: szeptember harmadikán vonultak ki csapataink Lembergből, miután Grodeknl (akkor szomoru, most nevezetes és népszerű hely) még egyszer keményen szembeszálltak a beözönlő rettenetes orosz tulerövel. Ma június huszonkettedike van, tehát pontosan kétszázötvenhárom napig volt orosz birtokban Galicia fővárosa. Természetes, hogy ma Lemberg visszavételének diadalmas napján gyorsabban kelt szárnyra az örömdetes hír, mint akkor szeptember elején a kiűrités jelentése. A háború esélyeinek elviselésére még meg nem edzett országgal csak féltéken, óvatosan tudatták akkor a szomoru eseményt: szeptember harmadikán történt Lemberg kiűritése, de az nap még Höfer hivatalos jelentése így szólt:

„Lemberg még birtokunkban van, mindazonáltal a helyzet ott az erős tulsúlyban levő orosz előretöréssel szemben nehéz.”

Csak három nappal utóbb: szeptember hatodikán vallották be, hogy Lemberg kiűritése már megtörtént.

Ha a várnek tengeréről, küzdelmek osodálatos hullámszásától gazdag kilenc hónapon át a szomoru szeptemberi napokig visszatekintünk érdekes sorokat olvasunk az akkor elvesztett, ma már diadallal visszavett Lembergről.

Hogyan készítettek elő Lemberg elvesztésére.

As a távirat, — amely idáig a mai harcéri események között mégis a legjelentősebb és amely azt tudatja, hogy Lemberget elhagyták csapataink: nem jött váratlanul. Az események sora, bizonyos előjelek, bizonyos hangulat alá festések a hivatalosan szerteküldött kommentárokból már napok óta érlelik, előkészítik annak a bekövetkezését, hogy a hatalmas, szép és virágzó galíciai város az oroszok kezére kerül. Irózatos orosz tulerő csapott össze Galiciában küzdő seregeinkkel. Ravaruska-Zolkiev-Zlocow: ez volt az első harc vonal, amelyről a komoly hírek jöttek. Az eseményekről megállapítható, hogy a tulerővel szemben ezen a vonalon nem tudtak megfelelően elhelyezkedni csapataink, amelyek újabb hadiszállásukat előbb Kamionika és Strumnilova közé, majd közvetlenül Lemberg elé helyezték.

Az ágyuk bömbölő szava napokig hallatszott be Galicia fővárosába, amelynek lakói napról-napra konstatalhatták, hogy milyen hevesességgel tart a véres ütközet. Szeptember első napján úgy látszott, hogy a leMBERGI harcokban kisebbségben levő csapataink mégis sikert értek el: a haditudósítók azt jelentették, hogy augusztus utolsó napján Lemberg lakói már csak négy órán át hallották az ágyuk menydörgő szavát. Ebből azt következtették, hogy a harc vonal előbbre tolódott Lembergtől. Ezután egy napig tartó csönd következett, majd azt jelentették be, hogy csapataink Lemberg és Mikolajov közti vonalon folytatják a defenzívát. Mikolajov délkeletre van Lembergtől, tehát a térkép megtekintése után asszal a hittel kellett tudomásul venni a jelentést, hogy defenzívánk vonala délkelet felé elhajlott.

Ugyanezen a napon jelentették Auffenberg hadseregének számos — tiszoveel győzelmeit is és a Lemberg sorsáért aggodókban — ár azokban, akik innen távolról aggodtak a

szép városért — az a remény támadt, hogy Auffenberg sikeres és energikus előrenyomulása megakadályozza az orosz derék had további előretörését. Auffenberg győzelmének ezt a jelentőségét év döntő erejét ünnepelte valóságos lázzal és extázisban szeptember 3-án Arad. Nagyön elszánt pesszimistának nézték, aki a kivilágításos, zászlóserdős, apró nemzeti lobogócskákat lengető ünnepben megjegyezte:

— Talán épen Lemberg elvesztését éljük ma?

Hivatalos forrásból ugyanis már ekkor hangsúlyozni kezdték, hogy galíciai hadviselésünknek nincsen semmiféle hatással Lemberg elvesztése, mert a lengyel város nincs megerősítve, teljesen nyílt és terepviszonyai egyáltalán nem teszik katonai szempontból értékes helyé. Semmi jelentőséget nem szabad tulajdonítani tehát annak — hangsúlyozták a kellőképpen informált helyeken — hogy hadseregünk Lembergnél engedni kénytelen. A sorok közti olvasásnak nem nagy tudománya kellett ahhoz, hogy ebből érthessünk és mint a mai hivatalos jelentésekből kitűnik: szeptember 3-án csütörtökön, amikor Arad népe is az utcákon örömmámorban ujjongott Auffenberg diadala fölött — ugyanakkor csapataink már elhagyták Lemberget.

Az orosz tulerőn kívül, mint a haditudósítók jelentik, nehézzá tette Lemberg előtt küzdő seregeink helyzetét az is, hogy a hadállásokban eleinte municióbeli — szükség volt. A támadó orosz haderőkkel szemben ennek ellenére erősen tartották magukat a csapatok és állandóan súlyos veszteségeket okoztak sikeres ellentámadásaikkal az oroszoknak.

A Lemberg—mikolajovi vonal védelmét azonban az a veszedelem fenyegette, hogy az orosz friss csapatai, amelyek Przemysl felől nyomultak előre, bekerítik a mi erőnket. Mind ez végül is arra az eredményre vezetett, hogy Lemberget föl kellett adnunk.

Csapataink kivonulása szeptember 3-án.

Lemberg kiűritéséről akkor ezek a hírek érkeztek:

Budapest. A kiküldött haditudósítók szerint Lemberget szeptember 3-án reggel kiűritették. Csapataink visszavonulása a legpéldásabb rendben és tervszerűen történt. Haderőnket vissza kellett vonnunk, mert különben bekeríthették volna Lemberget kedvezőtlen földrajzi helyzete miatt. Hadvezetőséget ez intézkedésében az vezette, hogy nem akarja a várost az orosz bombázásnak kitenni. Kivonulásunk után is tovább bombázták az oroszok Lemberget, de később megtudván, hogy a kivonulás megtörtént, a bombázással felhagytak. Bizonyos, hogy a legközelebbi események meggyőznek bennünket ez intézkedés helyességéről. Lublinnál tovább harcolunk. (Táviroda.)

Budapest, szeptember 5. Hírlapok haditudósítói illetékes információk alapján úgy vélik, hogy legközelebbi idők eseményei be fogják bizonyítani, hogy Lemberg kiűritése fontos taktikai tény volt. A kiűrités nem jelent sokat. Nem menekülés volt, hanem tervszerű taktikai visszavonulás. Hadvezetőséget azon szempont vezette, hogy a szép várost nem akarta az oroszok bombázásának kitenni. Bi-

zonyos, hogy legközelebbi események meg fognak győzni bennünket intézkedés föltétlen helyességéről. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Kiáltvány a kiűritett Lemberg lakosságához.

A szomoru leMBERGI napok nagy történelmi emléke az a kiáltvány, amelyet a kiűrités napján, szeptember 2-án a városi tanács vezetői Stahl dr. helyettes leMBERGI polgármester és Rutkovski tanácsnok írtak alá és függesztettek ki. Amikor ugyanis csapataink kivonultak a városból, a kormányzást a polgári hatóságra bízták, akik a város aggodó lakosságát a bevonuló ellenséges csapatokkal szemben tanusítandó magatartásuk tekintetében oktatták ki. A kiáltvány kifüggesztésekor még keresztül vonulóban voltak a városban csapataink és így jutott Hacker Adolf tartalékos honv. hadnagy aradi vaggongyári tisztviselő birtokába egy példány az érdekes lengyel nyelvű kiáltványból. Amikor Hacker utóbb megsebesült, elhozta haza az érdekes okmányt, amelynek szövegét az Aradi Közlöny már akkor is közölte:

A lengyel nyelvű kiáltvány így hangzik: Polgárok!

A monarchia seregei vareséget szenvedtek és rövid időn belül nyugatra visszavonulnak a idegen katonák vonulnak be Lembergbe. Felhívjuk e pereben a város egész lakosságát, hogy az isten szerelmére a nyugalmat és békét őrizze meg, minden provokációtól, vagy rosszakaratú megjegyzéstől tartózkodjék. A város nyílt Semmi veszély nem fenyeget tehát bennünket. A komolyan gondolkodó polgárság teljes nyugalommal várja a történendőket. Esetleges zavargások, vagy az ellenséges katonákra tett meggondolatlan megjegyzések nagy szerencsétlenséget okozhatnak. Felhívjuk a polgárságot, hogy az egész város és a polgárság érdekében vigyázzanak a teljes nyugalomra. Az üzleteknek, különösen az élelmiszerkereskedéseknek nyitva kell maradniuk.

A városi tanács nevében

Rutkovski,

Dr. Stahl,

helyettes polgármester.

A lengyel főváros.

Lemberg, Galicia fővárosa. Lengyel neve Lwow és a régi Lengyelországnak Krakó és Varsó mellett legfontosabb városa volt, mint az ugynevezett Vörös Oroszország fővárosa. Mióta Galicia osztrák birtokba került, azóta kezdődött Lemberg igazi fölvirágzása. Lemberg a helytartóság székhelye, fontos vasúti csomópont és a galíciai helytartók mindent elkövettek, hogy a szép fekvésű várost mennél nagyobbá, virágzóbbá tegyék.

Lembergnak ezidő szerint kétszázazret meghaladó lakossága van, akik túlnyomó részben lengyelek, de sok köztük a rutén is és jelentékeny számmal a zsidóság. A Peltew-patak szűk völgyében fekszik. Nagy ipara és különösen kifejlett gyáripára van.

A belső, szűk, régi városon kívül négy hatalmas és modernül kiépült külváros alkotja a mai Lemberget, amelyben kilenc irányból futnak össze Galicia vasutjai: Jaroslau, Javorov, Ravaruska, Kamionka, Zlocow, Wolkov, Chodorov, Stryj és Sambor felől.

A város az utóbbi években nagyott fejlődött és régi szép épületei: a közel száz éves város-háza, az örmény székesegyház, a rutén bazilika, a hatalmas leMBERGI egyetem és a kormányzósági palota mellett egész sora épült a modern bérházaknak. Lembergben őrik a lengyel irodalom és történelem legnevezetesebb emlékeit az Ossolinski-féle nemzeti intézetben.

Lemberg nem most állta ki az első ostromot. Évszázadok előtt már véres harcok színtere volt. 1524-ben és 1672-ben a törökök ostromolták meg az azóta már elpusztult leMBERGI VÁRAT. 1705-ben XII. Károly svéd király diadalmas lengyel hadjáratában csapott le Lembergre és teljesen elpusztította a várost. 1848-ban is nagy harcok voltak Lembergben: a lengyelek felkelése itt vezetett a legkeményebb küzdelmekhez és a fölkelés leveretése után erősen megrázták katonalággal a várost, amely fölé az osztrákok ismét erődítéseket emeltek. Ezek az erődítések természetesen ma már egészen elavultak.

Lemberg körülbelül kilencven kilométerre van az orosz határtól Sokal irányából tekintve. A magyar vasúti határállomásig, Lawocnéig 147 kilométer a távolság. Ezt az utat a vasut rendes körülmények között öt óra alatt futja be. 45 kilométerre Lembergől lépi át a vasúti vonal Mikolajew mellett a Dnyeszter folyót. Ezután Stryj felé erdős vidéken halad a vasut mindinkább emelkedő pályán és a magyar határt 1749 kilométer magasságban levő Beszkid-alaguton éri el. Ez a határátkelés ellenséges csapat részére megvitatlan.

Lemberg nagy katonai város volt, a 11. hadtest székhelye. Természetes, hogy a tervszerűen kiépített városból a hadtestparancsnokság egész irattárával elköltözött még idejében.

H I R E K.

Lemberg visszafoglalását

ünneplik Aradon.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 22.

Amit most már napok óta vártunk, ami órák kérdése volt csak, amit annyi magyar szív lélegzetet visszafojtva lesett: végre ma megtörtént, büszkén és kipirult arccal ujságothattuk ma este már egymásnak: Lemberg a mienk, Lemberg a mienk!

Az első hír az esti órákban terjedt el a városban. Akkor még sehová, sem hivatalos helyre, sem a lapoknak távirat még nem érkezett, de az örömhír gyorsabban szárnyalt mint a táviró, este fél nyolckor már itt volt Aradon. Az első híradás vasúti körökből eredt, mint ahogy a háború folyamán a legtöbb fontos hír onnan szivárgott ki a közönség körébe.

Nyolc órára megérkeztek már a hivatalos táviratok ugyyszólván egyidejűleg a polgármesterek, a főispánnak és az Aradi Közlönynek. Egy pillanat alatt elterjedt a hír a városban és a szívek hangosabban dobogtak, a lelkek örömmel teltek meg, a legszentebb örömmel. A kávéházakban a Rákóczy, a Prinz Eugen, a Wacht am Rhein, a Himnusz hangjai fokozták a lelkesedést, a mozgóképfényképszínházakban levetítették a legnagyobb örömhírt, amely a háború kezdete óta eljutott hozzánk és száz és száz ember a legmélyebb áhítattal imádkozta el a Himnuszt. Kilenc hónapja vártunk erre a napra, a csüggedők már-már kételkedtek abban, hogy valaha is el fog jönni s ime az isten, a hadak istene, a magyarok istene megadta nekünk, hogy kitűrhessük az öröm poharát is, amelybe — talán ezuttal először — egy cseppnyi üröm sem vegyült.

— Az Aradi Közlöny mai számához postautalványt mellékelünk és tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket az előfizetési díj szíves beküldésére, nehogy a lap rendes küldése fennakadást szenvedjen.

— A nagybeteg Tisza Lajos gróf. Budapestről jelentik: Tisza Lajos gróf állapotában, a kettő Ussaknál haslóvéra ért, komoly fordulat állott be. A gróf az első számú sebészeti klinikán fekszik, a hol Dellinger Gyula tanár, Halzwardt dr. egyetemi segédtanár, Radvanszky Béla orvos és azonkívül a klinikának több orvosa kezeli állandóan. Néhány nappal ezelőtt úgy látszott, hogy meg fog gyógyulni, de újabban ismét gennyesedés állott be, mely nagy lázzal járt és a vérmérgezés tünetei is felmerültek. A gróft ezek a nagy szenvedések annyira kimerítették, hogy a nap legnagyobb részében önkivületi állapotban van. Agya mellett állandóan ott tartózkodik Tisza István gróf miniszterelnök felesége és a Radvanszky-család. A miniszterelnök naponként többször meglátogatja beteget és telefonon állandóan értesítik a beteg állapotáról. Igen sokan érdeklődnek iránta. Kocsord szatmármegyei községből, a hol Tisza Lajosnak birtoka van és melynek lakosai nagyon szeretik földbirtokosukat, naponta jön távirati kérdés. Tisza Lajos hősiessén viseli szenvedéseit. Állapota igen súlyos.

— Kitüntetés. Gera János 3. honvédhuzár ezredbeli őrmesternek a hadsereg főparancsnokság a 2. osztályú ezüst vitézségi érmet adományozta az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül. Az első osztályú ezüst vitézségi érmet kapta Guthi Sámuel 2. honvédgyalogezredbeli szakaszvezető, Biró Zsigmond és Mikes Sándor őrzetők.

— Kétszáz orosz fogoly — magyar állampolgár. Nagyváradról jelentik: Lipner Sámuel nagyváradai szabómester az oroszországi Tarnogródból származott Nagyváradra, ahol forgalmas műhelye volt. A mozgósítás előtt hazament sorozásra, mert minden olyan családtól, melynek fia a sorozásra nem utazik haza, büntetésből háromszáz rubelt vesznek el. Hogy tehát családját ettől megkímélje, jelentkezett a sorozáson, ahol bevették katonának és mindjárt ott is tartották. A háború első napjaiban már a frontra került és nemsokára hadifogságba esett. Jelenleg a linzi fogolytáborban van s onnan irt bátyjának, Lipner Márknak, aki jómódu harisnyakötő-mester ugyancsak Nagyváradon. Ebben a levélben elmondta, hogy rábeszélte katonatársait arra, hogy az első alkalommal adják meg magukat és ha fogságba kerülnek, ne menjenek többé vissza, mert Magyarországon jó dolga van a szegény embernek. Összeállított tehát kétszázán, tíz zsidó és száz kilencven tarnogródi paraszt és a legelső ütközet alkalmával fehér zsebkendőt tűztek ki egy Stockmann nevű orosz katonaszuronyára s fölémelték kezeiket. Mindannyian a linzi fogolytáborban vannak, ahol jól bannak velük. Megvannak elégedve sorsukkal és kérvényt adtak be a hadvezetőséghez, amelyben kérik, hogy megkaphassák a magyar állampolgárságot és letelepedhessenek a nekik kijelölt faluban. Földműveléssel akarnak foglalkozni.

— Asquith majdnem fogságba jutott. Berlinből jelentik: Csak most árulják el az angol lapok, hogy Asquith, a brit kormányelnök a fronton tett legutóbbi látogatása alkalmával nemcsak hogy veszedelemben forgott a shrapnelek és gránátok között, hanem hajszál híjja, hogy az ellenség kezei közé nem jutott. Egyik angol lap, a „Manchester Guardian”, amelyet még bizonyos igazságérzet különböztet meg a többi angol újságtól, elismeri, hogy a brit premier-miniszter esetleges foglyulejtése a haditörvényeket és népjogokat nem sértette volna. Szó szerint ezeket írja a nevezett lap: „Polgári személyeket, akik véletlenül a hadműveletek körzetében tartózkodnak, tilos foglyul ejteni. De vannak kivételek. Így az uralkodók, a királyi család tagjai, a köztársasági elnökök, a miniszterek, ha nem is tartoznak a hadsereg kötelékébe.”

— A polgármesterek országos gyűlése a drágaság miatt. Arad város e havi közgyűlése tudvalévőleg elfogadta Varjassy Lajos dr. kamarai titkárnak a drágaság leküzdését célzó indítványait, amelyek között az is szerepelt, hogy keresse meg a közgyűlés Bárczy Istvánt, Budapest polgármesterét az iránt: sürgősen hívja össze az ország összes városait tanácskozássra és ezen a gyűlésen követeljük a kormánytól, hogy az élelmezés kérdését országosan, egységesen rendezze és a termelők érdekeit rendelje alá az ország érdekeinek. Bárczy polgármester ma Arad polgármesterét arról értesítette, hogy pénteken, e hó 24-én gyűlésre hívta össze a városok kongresszusának előkészítő bizottságát s ezen a gyűlésen egyelőre az országos nagygyűlés előkészítése felől tanácskoznak és a megoldás leghelyesebb módjait igyekeznek kiválasztani. Arad képviselőjében Varjassy Lajos polgármester jelenik meg a tanácskozáson. Meg kell azonban jegyezni, hogy Bárczy polgármester az aradi közgyűlés határozatának kézhezvétele előtt saját elhatározásából intézkedett a gyűlés összehívása érdekében.

— A 43—50 éves népfelkelők kiképzése. Bécsből jelentik: Vetter, az ipar-szövetség elnöke, és Friedmann képviselő, a szövetség al-elnöke azzal a kéréssel fordult a honvédelmi miniszterhez, hogy a 43—50 éves népfelkelők szemléljen legyenek tekintettel a kereskedelmi üzemek fenntartására. Nevezettek még azt is kérik, hogy a besorozott 43—50 éveseket bevonulásuk előtt még egyszer vizsgálják meg. Vetter és Friedmann kérésére az osztrák honvédelmi miniszter utal a nagyszámú beadott mentesítési kérvényekre és megígérte, hogy az alaposan megokolt kéréseket a lehetőség szerint kedvező elintézésben fogja részesíteni. A honvédelmi miniszter közölte még a kérvényezőkkal, hogy a 43—50 éves népfelkelőket a többi korosztálytól elkülönítve fogják kiképezni és altiszti iskolába osztani.

— Német szociálista vezérek békét sürgetnek. Berlinből jelentik: Haase, Bernstein és Kautsky szociálista pártvezérek felhívást közöltek lapjukban a gyors béke megkötése érdekében s a területi hódítás ellen. Mind a három pártvezér képviselő is egyuttal. A Vorwärts, a német szociálisták hivatalos organuma elítéli a három vezér eljárását, mint amely a pártegységre veszedelemes.

— Katonai dícséret az ujaradi járási orvosnak. Tausz Henrik dr., ujaradi járási orvos a háború óta a pécsi katonai tartalékkórházban teljesít szolgálatot, mint ezredorvos. A lelkiismeretes munkássága orvos különösen a kiütéses tifusz leküzdése körül fejtett ki nagy tevékenységet, amiért most a budapesti katonai parancsnokság részéről Marenzi gyalogsági tábornok napiparancsában dícsérő elismerését fejezte ki Tausz Henrik dr.-nak erélyes, el tudatos és a legszebb eredményekkel járó munkásságáért. A mozgósítás óta ez az első eset, hogy a budapesti parancsnokság részéről orvos meg lett dícsérve. Tausz Henrik dr. időközben a pécsi 1500 ágyas barakkórház parancsnokának is kinevezetett.

— Elsüllyesztett angol cirkáló. Berlinből jelentik: Hivatalosan közlik: E hó huszadikán tengeralattjáróink egyike mintegy száz tíz mérföldnyire Firth of Forth-tól keletre meg-támadott egy — a mint látszott — Minotaur típusu angol páncélos cirkálót. A torpedó talált, hatását azonban a tengeralattjáró nem figyel-hette meg. Behncke a tengerészeti vezérkar főnökének helyettese.

— A városi kereskedő tanonciskolában június 20-án tartották meg az évről évre tartott vizsgát. A felügyelő-bizottság részéről megjelentek Kneffel Lajos elnök, Kovács Vince kulturálisnoks és Berta Tílus felügyelő bizottsági tag. Dacára annak, hogy a tanév csak októberben vette kezdetét és hogy közben a tifuszi járvány miatt a tanítás még 3 héten át szünetelt, az eredmény igen szép volt. Ennek kifejezést is adott Kneffel Lajos elnök, ezen iskolának lelkes igazgatója, amidőn a vizsgát végén a tanulóknak szívhöz szóló szavakban ecsetelte a kereskedői pályát és a kereskedelem nemzetgazdasági fontosságát. Buzdította őket arra is, hogy hazafias lelkesedéssel igyekezzenek az iskolában elsajátított elméleti ismereteket a gyakorlatban is megvalósítani. Együttal kiosztotta az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara jutalmakönyveit a következő szorgalmas és jó magaviseletű tanulóknak: Eiser Gyula, Anderschütz Gyula, Burger József, Mátyás Imre, Georgiádesz László, Steimer János, Halász Ferenc, Benjamin Lajos, Róna Sándor, Izsák Sándor és Szentgyörgyi Emil. A végén köszönetét fejezte ki úgy az igazgatónak, mint a tanári karnak.

— Zeneintézeti osztályvizsga. B. Szalay Aranka és Békefi Pál igazgatósága alatt álló zeneintézet (Akadémiai Előkészítő tanfolyammal) nagyszámú növendékei, a zongora, hegedű, cimbalom és magán-ének tanszakból valamint zeneelmélet és zenetörténetből Békefi Pál igazgató elnöklésével, tegnap számoltak be egész évi haladásukról. Az előírt tananyagból egytől egyig, sikerrel vizsgáztak. Az intézet állandó vizsgáló-biztosa Várkonyi Béla dr. orsz. zeneakadémiai tanár hadbavonult s így őt nélkülözni kellett. Mint vizsgáló bizottsági tag helybeli szakember szerepelt, ki alapos körültekintéssel győződött meg arról, hogy helyes pedagógiai-alapon képzik a növendékeket, mivel a vezető-tanárok ismét bebizonyították kiváló oktatási képességüket. A tanév ünnepélyes bezárása s a bizonyítványok kiosztása e hó 29-én lesz. Oktatás folytatódagosa a szünetidőben is tartatik. Jelenkezni lehet egész nap az intézet igazgatói irodájában. (Szabadság-tér 7. II. em.) Szüneti zenei tanfolyam július hó 1-én veszi kezdetét.

— Az új gabonaneműek szállításának feltételei. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara a következőkre hívja fel a gabonát szállító kereskedők figyelmét. Az országban jelenleg rendelkezésre álló gabonakészleteket az 1915. évi termés forgalomba hozataláig előreláthatólag legnagyobb részben felhasználják, úgy, hogy a cséplési munkálatok befejezése után az új gabona elszállítása nagyobb mérvben indul meg. Mivel pedig a Máv. fedett rakhelyeit és fedett kocsiit a háború miatt a gabona szállításához lehetetlen felhasználni, előreláthatólag a most következő idényben gyakran be fog állani annak a szükség, hogy a gabona és őrlmények nyitott helyen tároltassanak és nyitott kocsin szállitassanak. Ennek előfeltétele az, hogy az áru az időjárás káros behatása ellen megvédelmeztesse, illetve kellően betakarassák. A mostani viszonyok között előrelátható, hogy a Máv. a nyitott kocsik betakarásához ponyvákat a kívánt mennyiségben rendelkezésre nem bocsáthat, tehát szükséges, hogy a szállító felek már most gondoskodjanak eszközökről, amelyek segítségével a nyitott helyen tárolt és nyitott kocsin szállítandó gabonát és őrleményeket az időjárás viszontagságai ellen saját veszélyükre kellően betakarják.

— Polgári leányiskolát végzett növendékek teljes irodai kiképzést nyernek Engel kereskedelmi szaktanfolyamában (Lázár Vilmos-u 2. Földes palota mellett.) Bővebb felvilágosítás az intézetben. 2265

— Gyermek-kocsik legnagyobb választékban Fischer áruházában a Szabadság-téren. Összesen 16 nyári sport-kocsi már 16 koronától, ülő és álló patent gyermek székek 14 koronától. Kérném a cégre figyelni. Fischer áruház a Szabadság-téren. 227

— Farkas Lénárt, a Gyurkovics-banda volt másodprimása, 14 tagból álló önálló zene-kart szervezett, a mely minden este a Központi-kávéházban játszik.

— Fordított eset egy piaci bevásárlásánál. Ilyen is van. A csirkekofa egy pár csibéért 3.60 koronát kér. A vásárló sokalja a követelt összeget. Következik a súlyszerinti hivatalos ármegállapítás, amelynek eredménye, hogy a csirkék ára 4 korona.

— Lássuk a nagysága, ha nem alkuszik velem, olosóbban vette volna meg a majorságot, — mondja a kofa.

Az urinó csodálkozva rázza a fejét. Nem akar kritizálni. Elmenőben mondja félig halkán, de úgy, hogy más is értsen belőle:

— Az embernek meg kell bolondulni. Most meg már az se jó, ha az ember alkudik. Ed-dig ez által olosóbban vásároltam, most meg drágábban.

Az esetnek egyik csendes szemlélője magyarázta meg, hogy az egy véletlenség volt, hogy ez esetben a kofa járt jobban, amibe aztán a bevásárló hölgy bele is nyugodott.

— Gyermek-kocsik, összeesuktható gyermek tolokocsik, gyermek ülő-székek rendkívül nagy választékban Hegedűs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16. 191

— Hadisegélyző bélyegek százát két koronájával veszi Kerpel könyvkereskedése. Ugy-szintén vesz egész bélyeggyűjteményeket és könyvtárakat is. 193

— Írásmunkák, sokszorosítások, írógép-javítások, előnyös árban eszközöketnek. Gyors-, gépiró és könyvelői szaktanfolyam Ziffer és Hollós Br. Bohus-palota. 1887

— Olaszország térképe Kerpelnél. 193

Hogyan „hódítanak” üres falvakat az olaszok?

(Az olasz sajtó hazugsággyárából.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 22.

Mikor az ember a frissen hadbaszállott Itália lapjait olvassa, elsősorban azt kénytelen konstatálni, hogy a világ kerek, és az emberek mindenütt egyformák. Ugyanazok a panaszok és lelkesedések, mint nálunk az első időben. Hogy miért kézbesíti a cenzura nyitva az átvizsgált leveleket. Hogy miért nem veszik a katonákat ingyen a villamosok, hogy miért emelkedtek az utolsó két nap husárai, miért nem kontrollálják a piacot, azután lelkes levelek a táborba szálló katonáktól, virággal elborított sebesültvonatok, és így tovább. Épen úgy, a hogy mi beszéltünk, irtunk, lelkesedtünk annakidején. Mindössze ott a különbség, hogy míg nálunk hét koronás marhahajcsány ellen kesereg a közvélemény. Itália ötfrankos vesepecsénye árak ellen máris lúzadóz, és hasábos cikkekben tiltakozik ellene.

Az új szövetségeseink egymásról való jó véleményére igen jellemző az a beszélgetés, a mit egy fűrchi olasz kereskedővel, egy francia újságíróval és egy svájci katonával folytatott egy svájci újságíró.

— No csak Isten őrizzen minket azoktól a francia aviatikusoktól, a kiket a Corriere bigér. Kérem, csupa semmiházi (biriechino) az. Csak azért szerződnek, hogy megkaphassák a folszállás borsos díját, aztán nem végeznek semmi érdemest. No, Cadornának több esze lesz, semhogy szóba álljon velük — mondta — az olasz.

— Oh, majd az olaszok áldoznak valamire. Nekik ingyen segítség kell, nem a mi pénzbe kerül. Ugy tudom, meg is hiúsult már a dolog, és kénytelenek leszünk az igen-igen hiányos olasz aviatikát francia tisztekkel kiegészíteni — szól a francia.

— Be akarnak egymást csapni. A francia hadvezetőség nem használhatja ezeket a professzionista-pilótákat, mert nekik ma is csak elsősorban üzlet a dolog és borsos díjak mellett sem végeznek komoly folderítő szolgálatot. Hát átengednék Itáliának, vesszódjon az velük. Az olasz hadvezetőség azonban úgy okosko-

dik, ha szorul a cipő, majd küldenek ők nekik ingyen pilótákat is és jobbkat, mint Brindjone és társai, — állapította meg a svájci.

Szerbiáról és az albánokról sűrűn írnek mostanában az olasz lapok. Hogy ők a Balkán legönzettelenebb barátai, mert Itália fogja őket az osztrák protekciótól megszabadítani. Különösen melegen kokettálnak Észak-Albániával, melynek a monarchiához szító elemei sehogysem tudnak belenyugodni Esszád árulásába. Montenegró és Szerbia durazzói, eskutarii ambiciójára sietve adták hát től a féket, hadd legyen csak ott esőnd a békekötésig. Papiron lesz az elintézve, nem fegyverrel, mondják szelid göggel a taljánok. Nincs okunk ellentmondani. Sőt mi is így gondoljuk. Csak az a kérdés, ki fog diktálni ama bizonyos papir fölött.

A Secolo-ban tegnap azt magyarázta egy bácsi, hogy azért, mert háború van, vissza kell tudni térni a napi foglalkozáshoz. Ez az itthoni háború, ez a nyugalom és bizalom. Akármennyire bennünk van is a gyógyíthatatlan vágy logikus okát találni annak, amibe az élet mindennap sodorhat, mégis csak folytatnunk kell fiaink és azok fiai számára a normális életet, melyből idővel majd megszülethetik az az emberszeretet, amelynek nem lesz minden szava hazugság. Ez a ma minimális filozófiája, mondja az író, akinek egész kis cikkén annyi szomorú melankólia vonul végig, amennyit olasz lapban tíz éven át együttvéve nem olvastunk.

Olasz lapban! Mennyi szépségre és forró lelkesedésre tudták tüzelni a taliánt ezek az ő ujságjaik. Hogyan neveltek maguknak egész generációkat, folytonos hazugságban. És mégis, ez a hazugság szép volt, mert kevés kivétellel szolgált anyagi érdekeket, nagy többségében regenerálni, fölébresztetni vágyott a hajdankori latin erényeket. Az angol arany most megrontotta az olasz újságírók eddig becsületos lelkü gárdáját. Azelőtt lehetett hinni ezekben az urakban — én ismertem őket, tele voltak színnel, hittel az ő nagyobbrendű hivatásuk iránt és megértéssel minden nagy és szép dologgal szemben. És mennyire nem szerették a franciákat soha! Hogy lenézték őket és mennyire bámulták a németet és szerették, szívükből, a magyart!

Ma mindennek vége. Eladott lelkiismeret sietnek a nagy kérdés megoldása felé. Akármilyen jöjjön is, az ő tavalyi fehérségüket vissza nem adhatja többé. Megkóstolták a könnyen szerzett nagyjövedelmek mézédos borát, — erről az utról nincs többé visszatérés. Ez meg is látszik ujságjaikon. Vége a régi briliáns színezésnek, csattogó frázisoknak, melytől megmámorosodva, egymást igyekeztek tullicitálni. Az ember mulat rajtuk, de élvezte is őket, mert tudta, hogy szívük vérével írják. Ma minden fakó. Még a hol a talián erényeket magasztalják, ott is átlátszik az erőltettség, a meggyőződés hiánya. „Most már bebizonyosodott”, — írja a mai Stampa, — „hogy az olasz katona elsőrendű. Pedig nem lehetünk rá elkészülve, mert hiszen a mi népünk tulfinomult idegzeténél nem számíthattuk ki előre a modern ágyutüz pokoli bömbölésének lelki hatásait...”

„O...-nél — írja a Secolo, — hirtelenül egy osztrák katonával került szembe kiállított őrszemünk. A két ellenfelet annyira meglepte az a találkozás, hogy a nélkül, hogy egymásra lőttek volna, hirtelenül kölcsönösen tisztelegtek egymásnak...” azután a mi katonánk (az olasz) visszavonult. Csak később kezdett bajtársaival azon tanakodni, hogy tulajdonképpen miért is köszöntötték egymást. Sok tréfa és ugratás után a zászlóalj arra a

megállapodásra jutott, hogy nyilván azért, mert még a háboruban is jobb, ha a katonák egymással szemben jó cimborák ..."

Egy másik lapban, azt hiszem a Tribuna-ban, egy határmenti kis osztrák falu elfoglalásáról jelent ragyogó dolgokat római íróasztala mellől egy ismeretlen nagyság. Hogyan osont be az első pár előre küldött talián megfigyelő. A falubeliek megegyező hűreire, hogy a faluban már két napja egyetlen osztrák katona sincs, jött csak közelebb az előretolt zászlóalj. „Teljes négy órát töltöttek így katonáink a helységben, mely immár visszacsatoltatott az anyaországhoz (?) — írja a Tribuna — lakosság lelkes tüntetésétől elhalmazottan. Azután a zászlóalj, úgy a mint jött teljes rendben visszament fedezékébe. Ennek legfőbb ideje is volt, mert nemsokára pokoli tüzet küldött a helységre a jól informált ellenség...”

Mikor már egy olasz újságíró csak ilyen sántán tudja bizonyítani a nagy hőditást, az üres faluba bevonulók győzelmét, a lakosság lelkesedését, meg már is siet ottlétükről informálni a szembenállókat — és ebben annyira biztos a diadalmi zászlóalj, hogy a mint jött, sietve ki is takarodik — ott csak az nem látja meg a bibét, a ki struccfejjel nézi a dolgokat. és figyeljük meg: minden „osztrák” támadás pokoli, — infernale — tüzzel jár. Ott baka ráó egy lovaszredre, ez pokoli tüzelés. Egy járőrt megszalajt két cirkáló esendőr, mert pokoli tüzet bocsátottak rájuk. A cikk vége épen ellenkezőjét mondja annak, amit a cikk eleje, de azért kiadják, elolvassák és a mi fő, lelkesednek rajta. A nagy, az ártalmatlan hazudozások kora letűnt. Szokatlan önmérséklettel hirdetik a talián fegyverek dicsőségét olyan cikkekben, melyekből csak úgy ordít ki a fanyar igazmondás parancsoló szüksége. Nem írhatnak pompás előretörésekről, mert ezt a felelős hadvezetőség nem meri megengedni. Jobb csöndes dicsőséghez szoktatni a népet, mint hirtelenül kényszerülni arepirító vallomásokra, ha egyszer olasz földön folytatódik majd a játék. Ha lassan jönne is a győzelem, kisebb baj lenne, mintha nagyokat mondanak a népnek, a mely nem vak. Ez nem Lybia, itt nem lehet eltitkolni a sebesültek számát, a rengeteg áldozatot, az esetleges kudarcokat. Ha sikerülne is Svájcba tolni át a sebesültek zömét — a mire nézve folynak tárgyalások — mindent nem lehet bura alá rejtani. Innen a sajtóra parancsolt a nagy józanság és sokat mentő pokoli támadásaink híre.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

Modern Aphorisma.

— A férfi boldogsága a nő.
— A nő boldogsága a Yes porcellán-puder

Yes powder ... 3 korona
Yes krém ... 3 korona
Yes szappan ... 1 korona 50 fill.

Amerikai gyártmány!

Magyarországi főraktár: ERÉNYI BÉLA Diana-gyógyszertára BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 5.

Mindenütt kapható!

NYILTÉR.*

ARADI KÖZLÖNY.

1915. évi július 1-től új előfizetést nyitunk az Aradi Közlöny-re.

Idehaza és a harctéren,
civil emberek
és katonák
előszeretettel olvassák
az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny

a világháború eseményeiről mindenkor a legalaposabb és a legérzesebb tudósításokban számol be. Közleményeinek eredetisége és érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén is legolvasottabb napilap.

Az Aradi Közlöny-t

a közönség minden rétege olvasa, épen ezért egyben a legjobb hirdetési organum is.

Az Aradi Közlöny

mindenhová követti há olvasóját.

A kiadóhivatal nyaraló és bevonult előfizetőinek előbbieknek a nyári tartózkodási helyre, utóbbiaknak a tábori postán pontosan utána küldi

az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 2 K — f.	Egy óra 2 K 40 f.
1/4 évre 6 K — f.	1/4 évre 7 K — f.

Tessék mutatványszámot kérni.

ZSIR

prima, egészséges
idei disznózsir kap-
ható 10 kilogram-
tól kezdve 2147

kg-ja 4.80 K.-ért

Kalmár Endre

Arad, Asztalos Sándor- és
Chorin-utca sarok.

670. Telefon szám 670.

Tisztán

kezelt uradalmi tejgazdaságból

TEJ.

Kapható: Esteli fejés este 8 óra-
kor. Reggeli fejés reggel 6-kor.

BAUMANN LAJOS

fűszerüzletében 2253

Arad, Damjanics-u. 1. sz.

Burgonya

waggontételenként
és mázsánként kap-
ható

Kalmár Endre

Asztalos- és Chorin-u. sarok.

Telefon 670. 1297

Költözködők

figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez 491

Kalmár József

villanyszerelési vállalkozó

Arad, Salac-utca 2. sz.

242. Telefonszám 242.

„JESSY“

a legtökéletesebb tisztító-szer. Fehér vászon cipőkhöz kis üveg 70 fillér, nagy üveg 1 korona.

Női és férfi fehér- és szürke tenniscipők óriási választékban.

Cipő Tőzsde

ARAD.

Apollo mozi mellett. 491

14792—1915.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur értesítése szerint az elesett tisztek és legénység emlékére azok arcképeivel ellátott népszerű könyv fog kiadatni.

Felhívjuk városunk lakosságát, hogy a gyulai 2. honvédergályozred kötelékébe tartozott s elesettek fényképeit, rövid életrajzi adatokkal ellátva Gyulára, a 2. honvéd gy. e. Pótzászlóalj hivatalnak minél rövidebb idő alatt be-
küldjék.

Arad, 1915. június 12.

A városi tanács.

A adi és csanádi egyesült vasutak

menetrendje

Érvényes 1915. évi május 1-től.

Aradról Szegedre indul:

Személyvonat reggel ... 6.40
Motoros vonat délelőtt ... 11.05
Személyvonat délután ... 4.18

Aradról Szegedre érkezik:

Személyvonat délelőtt ... 12.00
Motoros vonat délután ... 3.40
Személyvonat este ... 9.81

Szegedről Aradra indul:

Személyvonat éjjel ... 8.06
Motoros vonat délelőtt ... 10.35
Személyvonat délután ... 8.17

Szegedről Aradra érkezik:

Személyvonat reggel ... 7.38
Motoros vonat délután ... 2.48
Személyvonat este ... 7.51

Aradról Brádra indul:

Motoros vonat reggel ... 7.03
Személyvonat délután ... 12.48
Motoros vonat délután ... 3.00
Motoros vonat este ... 7.09

Aradról Brádra érkezik:

Motoros vonat reggel ... 6.58
Motoros vonat délelőtt ... 1.16
Személy vonat este ... 7.48

Brádról Aradra indul:

Személyvonat éjjel ... 3.00
Motoros vonat reggel ... 7.31
Motoros vonat délután ... 2.15

Brádról Aradra érkezik:

Személyvonat délelőtt ... 10.00
Motoros vonat délután ... 1.24
Motoros vonat este ... 8.43

Borosjenőről Csermőre indul:

Vegyes vonat délelőtt ... 9.32
Vegyes vonat délután ... 3.20
Vegyes vonat este ... 6.32

Csermőről Borosjenőre indul:

Vegyes vonat reggel ... 5.27
Vegyes vonat délután ... 12.46
Vegyes vonat délután ... 4.36

Mezőhegyesről Kétegyháza indult:

Motoros vonat reggel ... 8.37
Motoros vonat délután ... 1.06
Motoros vonat este ... 6.20

Kétegyházáról Mezőhegyesre indult:

Motoros vonat reggel ... 5.43
Motoros vonat délelőtt ... 11.50
Motoros vonat délután ... 8.48

Ujszentannáról Kétegyháza indult:

Motoros vonat reggel ... 6.25
Motoros vonat délután ... 12.42
Motoros vonat este ... 8.09

Kétegyházáról Ujszentannára indult:

Motoros vonat reggel ... 5.28
Motoros vonat délelőtt ... 10.35
Motoros vonat délután ... 3.01

Borossebesről Menyháza indult:

Motoros vonat este (július 1-től
augusztus 31-ig) ... 6.35
Vegyes vonat délelőtt ... 10.25

Menyházáról Borossebesre indult:

Vegyes vonat délután ... 2.39
Motoros vonat reggel (július 1-től
augusztus 31-ig) ... 5.12

Használt ólom

megvételre kerestetik.

A szépségápolás titka a használandó
szépségápolószerek helyes megválasz-
tása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készit-
mény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fil-
lér. 1 tégely krém 1 korona.

Szines arceporok!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila,
testszin, sárga, barna Színházi vagy este
kávéházi világításnál osodás hatású.

Kapható:

1845

**Rozsnyay Máttyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.**

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcát

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „**Doré**” krém.

Ara egy tégelynek 1 korona.

Ibolya Doré szappan 70 fill. Ibolya Doré puder 1 K 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator. E kitűnő, a maga nemében párat-
lan szerrel minden alkalmatlan

szőrejt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél

Hajós Arpad gyógyszer-
tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

15585—915.

Hirdetmény.

Arad szabad kir. város háztar-
tására vonatkozó 1914. évi szá-
madását és összes mellékleteit
az 1886. évi XXI. t.-cikk 17. §-a
értelmében 1. év és hó 21-étől
számított 15 napra a főszámvevő
hivatali helyiségében közszemlére
kitenni rendeltük.

Szabadságában áll bármely adó-
fizető polgárnak annak adatai el-
len esetleges észrevételeit az ezen
tárgyban összehívandó közgyűlést
megelőzőleg 5 nappal a városi ta-
nácsához benyújtani.

Arad, 1915. évi június 19-én.

A városi tanács.

Az ujonnan életbe lépett pol-
gári **perrendtartás** foly-
tán szükséges

Ügyvédi és bírószági nyomtatványok

kaphatók az

Aradi Nyomda Részvénytársaság
nyomdájában,

József főherceg-ut 22. szám.
(Bejárat a Kossuth-szobor-
ral szemben.)

4067—1915. pm.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m.
kir. földmívelésügyi miniszter ur
18500—1915. számú körrendelete
szerint az aratási munkák elvég-
zéséhez fűződő országos érdek
szemléltet tartásával több száz da-
rabból álló aratógép-készletet léte-
sítetett eladásra és Aradon a m.
kir. gazdasági felügyelőség biza-
tott meg a helybeli vasutállomá-
son raktározott teljesen új Bacher-
Melichar gyártmányu marokrakó
aratógépek ellátásával. A gépek
vételére a megfelelő ruhordó elő-
állvánnyal és minden más szük-
séges alkatrészrel felszerelve, a
gyártmány szerint 589, 620 és
635 korona, amhez még a gépek-
nek Budapestről az illető helyre
való szállítási költsége járul. A
gépek felszerelve, a szállításra al-
kalmass állapotban állanak raktár-
ban.

Azon kisgazdák és gazdakörök
tehát, akik a felforgó rendkívül
viszonyok között az aratási mun-
kát csak gépekkel tudják elvé-
gezni és akiknek eddig nem volt
módjukban megfelelő gépek be-
szerzéséről gondoskodni, a gépek
eladásával megbízott tisztviselő-
höz fordulhatnak, aki fel van jo-
gosítva, hogy a gépeket kész-
pénzfizetés ellenében minden to-
vábbi szavatosság nélkül elad-
hassa. Az eladásnál azonban első-
sorban gazdaköröknek és kisbirtó-
kosoknak kérvénnyel fognak fi-
gyelembe vétetni és csak ha ezek
igényeinek kielégítése után ma-
radnak gépek, akkor fognak a
fennmaradó gépek másoknak is
eladatni.

Arad, 1915. június 20-án.

Varjassy Lajos,
polgármester.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűvel 8 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Szőke asszonyka

elszején délután 3 órákor pontosan levélben jelzett helyen és módon várjon. Vasutas. 2257

ELLÁTÁS.

Uri család

asztalánál elsőrendű ebédkoszt, esetleg vacsora is, havi bérletben kapható. Bővebbet Andrassy-tér 8. szám, I. emelet.

OKTATÁS.

Ist. Fininternátus Arad.

A jövő tanévre csak korlátozott számban vesz fel növendékeket. Magántanulók két osztályról is felvételre előkészítetnek. Prospektust készséggel szolgál. 1961

Német oktatás.

Oklt. tanítónő júl. 1-től saját lakásán, el. polg. és felsőleány iskolai tanulóknak, a német nyelvből alapos oktatást nyújt, hónaponta 6 K.-ért. Hetenkint 8 óra. Ezenkívül javító és magánvizsgálatok sikeres előkészítésére vállalkozik. Értekezhetni jun. 29. és 30-án d. e. 11 órától, d. n. 5 óráig. Andrassy-tér 7. I. em. 6. 2218

ALKALMAZÁST NYER.

Mindenes

jól író, azonnal felvétetik József főherceg-ut 22., földszint, ajtó 4. 2252

Kereskedősegéd

a rőfös és rövidáru szakmából, ki a német, román és szerb nyelveket bírja, azonnali belépésre kerestetik Stéfán Péternél, Perjámos. 2174

Fiatal mindenes főzónő

kerestetik azonnali belépésre. Ap-ponyi-ut 8., II. em., ajtó 11. sz. 2261

Egy fiatal

fűszerkereskedő segéd, azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok Roth Vilmos, Lupény címre küldendők. 2228

Fiatal fűszeres segéd
július 1-re kerestetik. Sáfrán Emil,
Gyórok. 2287

Egy nagyobb kifutó fiú
felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁST KERES.

Állást keres

akár irodai vagy más, 4 polgárit jelesen végzett nagy családú szülők gyermeke. Elsenmann Albert
Arad, Vécsey-utca 18. sz. 2255

Gazdatiszt

38 éves nő, gyermektelen, kisebb gazdaság önálló vezetését elvállalja. Cím a kiadóhivatalban. 2211

Nyugdíjas vasutas

könyvvezető, irodai, vagy bizalmi állást elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 2248

ÜZLETEK.

Dohánytőzsde,

forgalmas helyen, átvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2252

Andrassy-tér 8.

száma hában egy kisebb üzlethez — különösen dohánytőzsdének alkalmas — azonnala kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

KIADÓ LAKÁS.

Uri helyen

háaspárnak vagy hölgynek igen alkalmas 2 földszintes butorozott szoba kiadó. Lakásnyilvántartási Iroda, Deák Ferenc-u. 8. Telefon 816. sz. 2258

Modern

2 szobás lakás fürdőszobával és minden hozzátartozóval azonnala kiadó Rákóczi-u. 7. sz. 2120

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnala kiadók. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Elhalálozás miatt

teljes lakásberendezés eladó. Bővebbet Batthyány-u. 32., I. emelet. 2251

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér. 781

Használt kerékpárt

megvételre keresek. Losonczy Lajos ékszerész, Szabadság-tér 1. szám. 2202

Motorkerékpár

4. H. P. 2 hengeres, kettős állapotban, olcsón eladó. Flórián-utca 18., Biener-ház, földszint. 2288

Eladó

viasmentes ponyvák Arad, Fácán utca 6. szám. 2262

Ajánlok

prima raffiát legolcsóbban Roth József, Bővös-utca 8. Telefon 68. 1708

Háztartási cikkek

és butorok elköltözés miatt, jutányosan eladók. Weitzer János-utca 8. II. 1812

KÜLÖNFÉLE.

9 hónapos kisleány

nevelését f. évi július hó 1-től mely asszony és mi havi összegért hajlandó elvállalni. Ajánlatok a pontos cím megjelölésével, f. hó 26-ig a kiadóhivatalba küldendők. 2247

4085—1915. pm.

Hirdetmény

Arad sz. kir. város törvényhatóságának üresedésben levő évi 1600 korona fizetés és 640 korona lakbérrel javadalmazott köztisztviselői felügyelői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy iskolai képzettségüket és netán másutt töltött szolgálati idejüket igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám címezve legkésőbb f. évi július hó 5-ig hivatalomhoz nyújtsák be.

Arad, 1915. június 18-án.

Varjassy, polgármester.

Hirdetések

f
e
l
v
e
t
e
n
e
k

a kiadóhivatalban, József főherceg-ut 22. sz. Bejárat a Kossuth-szoborral szemben.

15445—915.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelmi miniszternek engedélye folytán az aradi m. kir. állami ipari szakiskola igazgatósága megkeresésünkre iskolájának 23 tanulója aratógépésznek képezte ki.

Ezen aratógépészek a város gazdálkodó közönségének rendelkezésére állanak. Amidőn erről Arad város gazdálkodó közönségét értesítjük, felkérjük az aratógép kezelőket igénylőket, hogy a vonatkozó igényeiket legelőször az aradi m. kir. állami

ipari szakiskola igazgatójának bejelenteni sziveskedjenek.

A bejelentésnek magában kell foglalnia azt, hogy a fizető gazda hány gépészre, hány napra, hónapra tart igényt.

Tudomására hozzuk a gazdálkodó közönségnek, hogy a szakiskola által kiképzett aratógépészek utazási költsége oda és vissza, nemkülönben a lakás és teljes ellátás a helyszínen a gazda által megtérítendő, illetőleg nyújtandó és hogy kisebb időre a gépésznek napidíja 6—8 korona, hosszabb időre pedig 5—6 korona.

A városi tanács.

Szenzációs

minden katona által örömet vásárolt tömegcikk

egyedárusítása

Arad részére átadó csakis 500—1000 koronával rendelkező agilis egyének érdeklődését kérjük

2260

Engel és Gárdonyi Fehér Kereszt szálloda

Hirdetmény.

A csálai állami szőlőtelep tehenészetéből a f. év június hó 24-én (csütörtökön) délelőtt 10 órakor a telep irodájában megtartandó nyilvános árverésen a következő állatok becsáttnak árverésre:

8 drb. számfeltett tehén (8 drb. borjuval)

8 drb. hizott úszó,

6 drb. fiatal bika.

Az állatok készpénzzel fizetendők és azonnal átveendőek. Az árverést megelőző időpontig, f. hó 24-én délelőtt 10 óráig szabályszerű bántópenzzel ellátott sárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak.

Csála, 1915. június hó 28-án 2256 Telepkezelőség.

Andrassy-tér 8. számú

hában egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytőzsdének alkalmas — azonnala

Kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában József főherceg-ut 22.